17 8 АПР 1996

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Қўмитасининг бош нашри

РЎЗНОМА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 114 (20. 981) 1991 йил 15 июнь, шанба • Рўзнома йилига 256 марта чиқади. • Баҳоси 8 тийин.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг бешинчи сессияси

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг мажлиси тўғрисида АХБОРОТ

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг бешинчи сессияси 14 июнда Тошкентда ўз ишини давом эттирди.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Раиси Ш. М. Йўлдошев бошқариб борди.

Сессия ишида Ўзбекистон ССР Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби И. А. Каримов иштирок этди.

Депутатлар киритган тузатишлар ва мулоҳазалар комиссияларда муҳокама қилингандан сўнг Олий Кенгаш «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида»ги Қонунни қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов маърузаси юзасидан «Ўзбекистон ССР Давлат солиқ идоралари тўғрисида»ги низом қабул қилинди ва тегишли қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ҳамда қўшимчалар киритилди.

Сўнгра Иқтисодий ислоҳот ва маҳаллий ўзини ўзи бошқариш комитетининг раиси Э. Н. Хўжаев «Ўзбекистон ССРда ташқи иқтисодий фаолият тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ва «Ўзбекистон ССРда чет эл инвестициялари тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Лойиҳаларни муҳокама қилишда халқ депутатларидан К. Сарсенов, М. Алимов, Н. Меликулов, Р. А. Усмонов, А. А. Айдарқулов, М. Каримов, М. Саидов, В. И. Криворучко қатнашдилар.

Олий Кенгаш иккала Қонунни қабул қилди.

«Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳасини муҳокама қилиш давом эттирилди. Музокараларда халқ депутатларидан Р. Раҳмонов, М. Ҳ. Ҳасанов, Муҳамадсаид ҳожи Аҳмаджон Раҳматулло ўғли, Ўрта Осиё мусулмонлари диния бошқармасининг раиси, СССР халқ депутати муфти Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф сўзга чиқдилар. Қонун қабул қилинди.

Депутатлар «Йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини дастлабки тарзда қабул қилдилар.

Саноат, халқ истеъмоли моллари, аҳолига хизмат кўрсатиш ва савдо комитети раисининг ўринбосари О. Маҳмудов «Ўзбекистон ССРда кооперация тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Музокараларда халқ депутатларидан М. О. Қобилов, Б. Тўйчибоев, Ҳ. Фармонов, А. Холбеков сўзга чиқдилар. Олий Кенгаш ушбу Қонунни қабул қилди.

Конституциявий назорат комитетининг раиси Ш. З. Уразаев «Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)га қўшимчалар ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Депутатлар бу Қонунни қабул қилиш учун овоз бердилар.

Соғлиқни сақлаш, хотин-қизлар ишлари, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш комитетининг раиси Ҳ. М. Усмонова «ОИТС билан касалланишнинг олдини олиш тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Бу Қонун ҳам қабул қилинди.

Депутатлар қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари комитетининг раиси Э. Ҳ. Халилов маърузаси юзасидан Ўзбекистон ССРнинг баъзи қонун ҳужжатларига қўшимчалар ва ўзгартишлар киритдилар.

Мандат комиссиясининг раиси Ш. М. Мирзиёев «Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Мандат комиссияси ва комитетлари тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

Музокараларда депутатлардан Б. Қурбонбоев, А. Х. Тошкенбоев сўзга чиқдилар.

Депутатлар Қонунни қабул қилдилар.

Халқ депутатлари Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши баъзи комитетларининг таркибига ўзгартишлар киритдилар. Олий Кенгаш Б. Мақситовни Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси вазифасидан озод қилди. Айрим вилоят ва Тошкент шаҳар судлари таркибига ўзгартишлар киритилди. Сессияда Ўзбекистон ССР ташкил этилган санани аниқлаш комиссияси тузилди.

Халқ депутатлари Ўзбекистон ССР Президентининг Фармонларини тасдиқладилар.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг бешинчи сессияси шу билан ўз ишини тугаллади.

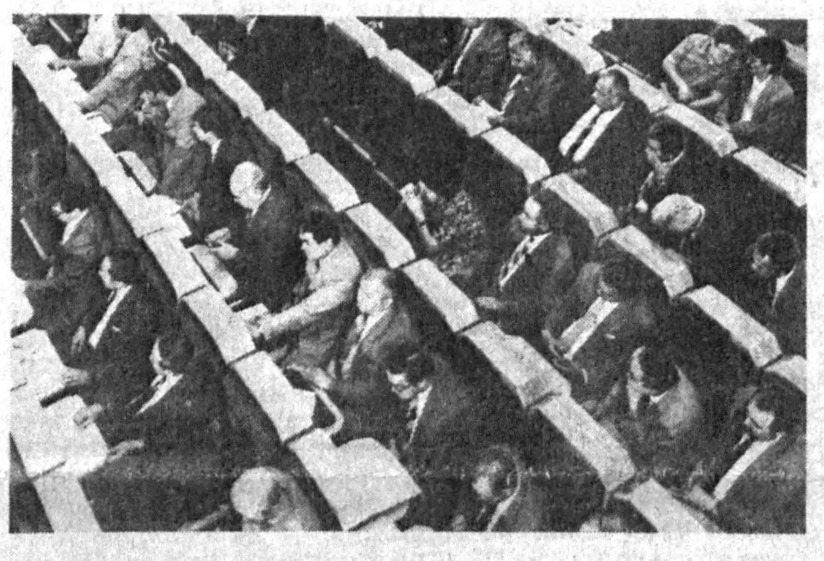

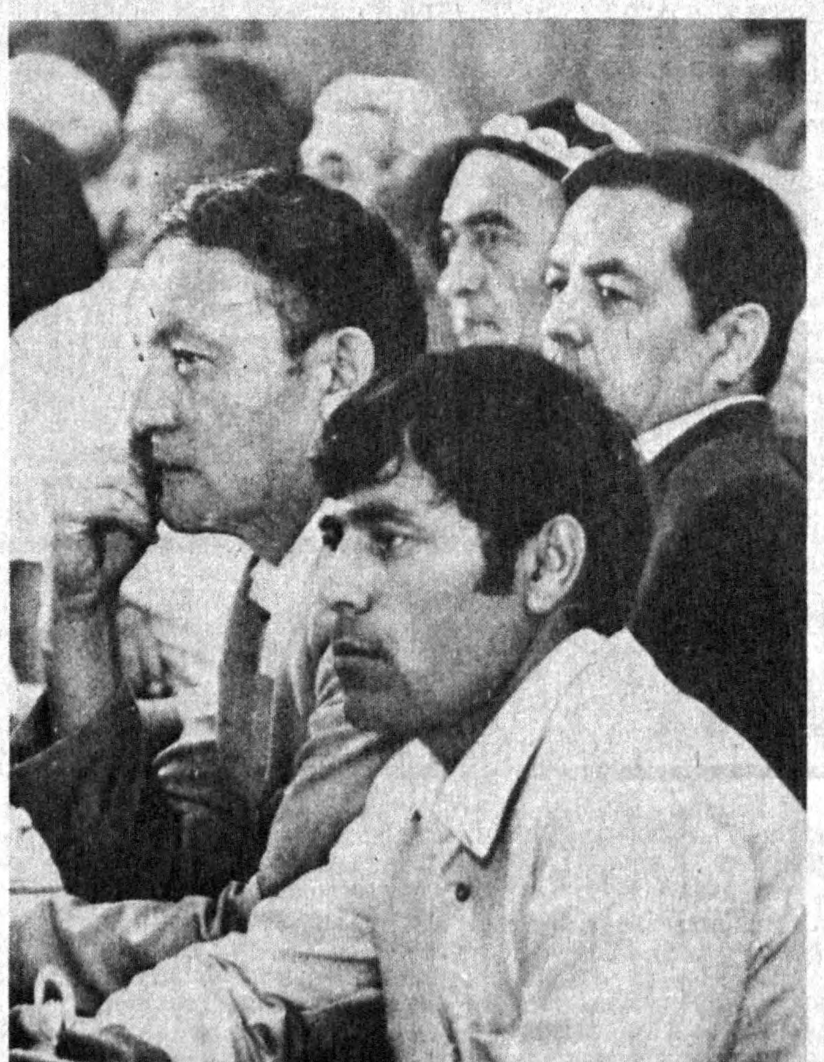

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши нинг бешинчи сессиясида.

В. МОЛГАЧЕВ («Совет Ўзбекистони»), Р. ЖУМАНИЕЗОВ ва Р. НУРИТДИНОВ (ЎзТАГ) олган суратлар.

САМАРАЛИ ИШЛАБ, МЕҲНАТГА ТЎЛА ҲАҚ ОЛАЙЛИК

Ўзбекистон ССР Президенти И. А. КАРИМОВнинг 1991 йил 12 июнь куни сўзлаган нутқи

Ҳурматли депутат ўртоқлар!

Кейинги сессиядан буён тўрт ой вақт ўтди. Биласизки, биз жуда тезкор ва ўзгарувчан замонда яшаяпмиз. Шуни ҳисобга олган ҳолда мен бугун мамлакатимиз, жумҳуриятимиз ва ҳар бир инсон ҳаётида жиддий роль ўйнаган энг сўнгги воқеаларга ўз фикримни ва ўз муносабатимни билдиришим зарур, деб ўйлайман.

Менимча, гапни халқимизни ташвишга солаётган, кундалик турмушимизда қийинчилик туғдираётган муаммолардан бошласак маъқул иш бўлади.

Бугунги аҳвол ҳаммангизга аён. Мен мавжуд қийинчиликларни қисқача санаб ўтаман, холос. Аҳолини зарур моллар билан таъминлаш кундан-кунга оғирлашиб бораяпти. Нарх-наво ортгандан ортиб, магазин пештахталари бўм-бўшлигича қолмоқда. Миллатлараро муносабатларнинг кескинлашуви оқибатида жанжаллар келиб чиқмоқда. Хўжалик алоқалари бузилган. Жамоат тартиби издан чиққан. Бунинг натижасида оила ва шахс хавфсизлигига путур етаяпти.

Биз, раҳбарлар ва депутатлардан одамлар биз қайга бораётирмиз ва қандай жамиятни қураётганимиз ҳақидаги, олдинда ёруғ кунлар борми ва агар бўлса — ўша кунлар қачон келиши тўғрисидаги саволларга жавоб беришимизни кутмоқда.

Бизни ташвишга солаётган яна бир нарса — Иттифоқ масаласи, яъни Иттифоқ сақланиб қоладими ёки тарқаб кетадими?

Биз Ўзбекистонни мустақил ва суверен деб эълон қилдик. Бу соҳада қандай қадамлар қўйилаяпти?

Барча саволларни бир жойга жамласак, уни қисқа ва лўнда қилиб қуйидагича ифода этиш мумкин:

— Биз қачон бугунги хатарли ва хароб турмушдан қутуламиз? Қачон тинч ва осойишта ҳаёт кечира бошлаймиз?

Бу саволларга жавоб беришдан олдин бир нарсани унутмаслигимиз керак: халқимизнинг бугунги сиёсий савияси, онги ва миллий ғурури шундай кўтарилганки, эски, қуруқ гаплар ва ташвиқотлар ҳозир ҳеч қаерда ўтмайди. Ҳаёт ўртага қўяётган ҳамма масалани шуни ҳисобга олиб таҳлил этиш ва уларга ана шу нуқтаи назардан ёндашишимиз керак. Ким буни тушунмаса, хатога йўл қўяди.

Бугунги муаммоларнинг барчаси ва умумий кескинликнинг ортганлиги охир оқибат натижада нарх-наво кўтарилиши масаласига бориб тақалади.

Нарх-наво ошиши жумҳурият ташаббуси билан бўлгани йўқ. Нарх-наво фақат Ўзбекистонда эмас, балки бутун мамлакат бўйлаб ошди — шуни яхшилаб эсда тутайлик.

Биз олдинги сессияда бозор муносабатларига ўтиш учун овоз берган эдик. Нарх-наво ошиши — бозор муносабатига ўтишдаги дастлабки қадамлардан биридир.

Мамлакат бозор иқтисодиёти йўлини танлади. Биз ўтган сессияда бу йўлга ўтишни муҳокама этган пайтимизда бозор муносабатлари қийинчиликлар келтиришини, шусиз ҳам камбағал халқимизни баттар эзиб қўйишини аниқ тасаввур этган эдик.

Айни замонда биз ўтган сессияда бозор иқтисодиётига ўтишга доир ўз шартларимизни ҳам қўйган эдик. **Ўзбекистоннинг ўзига хос шарт-шароитларини ҳисобга олишни** талаб қилган эдик.

Жумҳуриятимизнинг аҳолиси ночор кун кечиради, унинг нақд ярми вояга етмаган ва ота-онасининг қўлига қараган норасида болалардир. Ўзбекистонда серфарзанд оилалар жуда кўп ва биздаги оила даромади Иттифоқ даражасидан икки марта кам, деб айтган эдик.

Ўтган сессияда бизда аҳоли жон бошига даромад энг паст даражада деб, одамларимиз гўшт, сут ва ҳатто ҳўл мевани ҳам жуда кам истеъмол қилади деб, бизда касалхоналар, мактаблар етишмайди, бизнинг пенсионерларимиз оладиган нафақа жуда оз, бизда ишсиз юрган одамларнинг сони жуда кўп деб ҳам айтган эдик.

Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида буларнинг ҳаммаси ҳисобга олиниши керак. Акс ҳолда, нарх-навонинг ошиши бизнинг ночор оилаларимизга кулфат келтиради.

Масала Иттифоқ миқёсида кўрилган пайтда биз ўртага қўйган талабларнинг бир қисми инобатга олинди. Компенсация миқдори оз бўлса-да ортди, болаларга нафақа тўланадиган бўлди, компенсация ва нафақа пули фақат ишлайдиган кишиларгагина эмас, балки барча аҳолига тўланмоқда.

Охирги жумлага алоҳида эътибор беришингизни сўрайман. Негаки, Иттифоқ бўйича ҳар бир ишлайдиган одамнинг қарамоғида икки киши бўлса, Ўзбекистонда ҳар бир ишловчига 7 нафар боқиманда тўғри келади.

Афсуски, бозор иқтисодиётига ўтиш йўллари ишлаб чиқилаётган вақтда бизнинг барча истакларимиз ҳисобга олинмади.

Эсингизда бўлса, бизга нарх-наво икки баравардан ошмайди, деб ваъда беришган эди. Аслида-чи? Аслида нарх-наво 3—4 баравар ошиб кетди.

Майли, енгил машиналар, зеб-зийнат ва олтин-кумушнинг баҳоси ошсин — оддий халққа бунинг таъсири кам. Лекин болалар кийими ва озиқ-овқат маҳсулотлари нархи кескин ошиб кетди. Бу эса биринчи навбатда яна кўп болали ва кам таъминланган оилаларга кучли зарба бўлиб тушди. Бундай оилалар эса Ўзбекистонда айниқса кўп.

Ўзингизга маълумки, Ўзбекистон халқ истеъмоли моллари ва озиқ-овқат маҳсулотларининг ярмидан кўпини бошқа жумҳуриятлардан олиб келади. Мамлакатда бугун кенг истеъмол молларини, энг зарур ашёларни ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг ўзи хон, кўланкаси — майдон. Улар бизга молни «отасининг нархини» қўйиб сотишга ҳаракат қилишади.

Ўтган сессияда ўтиш даврининг мураккабликларини ҳисобга олиб, нон нархини оширмасликка қарор қилган эдик. Халқимиз учун, айниқса қишлоқ аҳли учун бу чора анча енгиллик берди. Лекин умумий нархнинг ошиб кетишини тўхтатиш имкони бўлмади.

Нон нархини оширмаганимиз тўғри бўлди, танлаган йўлимиз, қабул қилган қароримиз тўғри эканки, бизларни Ўрта Осиё жумҳуриятлари маъқулладилар.

Иккинчи яна бир муҳим масала — компенсация тўлаш масаласи. Иттифоқ бюджетидан унча-мунча ёрдам талаб қилиб олдик. Бу йилги ёрдам камида 16 миллиард сўмга етади. Лекин бу барибир камлик қилаяпти.

Нарх-навонинг кескин ошишига қараганда, авваламбор қариялар, болалар, серфарзанд оилаларнинг аҳволини ҳисобга олсак, менинг фикримча, бериладиган компенсация миқдорини кўпайтириш керак. Ишчиларга, қарияларга 60—65 сўм, болаларга 40—80 сўм озлик қилади. Бу рақамларни 1,5—2 марта кўпайтирсак, одамлар талабини қондиришни оз бўлсада яхшилашга ёрдам беради.

Бу муаммони ечиш учун биринчи навбатда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш керак. Аммо корхоналаримизнинг, биринчи навбатда, қишлоқ хўжалиги корхоналарининг, колхоз-совхозларнинг аҳволи ҳозир молиявий жиҳатдан оқсаб қолган. Улар одамларга компенсация бериш у ёқда турсин, йил охирида ўз ҳисоб-китобини тўғрилаши ҳам амри маҳол. Шунинг учун биз уларнинг солиқ ва ажратмалар юкини енгиллаштиришимиз керак.

Одамларимизга, ишчиларимизга муносиб турмуш шароитини яратиб бериш учун ҳар томонлама имконият ва резервларни қидириш билан бирга ишлаб чиқаришда тартиб-интизом ўрнатишимиз, барча одамларни иш билан таъминлашимиз зарур.

Ҳозир одамларимиз, сиз раҳбарлар бизларга шароит ва имкон беринглар, пешона тери тўкиб, кўпроқ, унумлироқ ишлаб, кўпроқ даромад топиб, тирикчилигимизни ўтказайлик, деб айтишаяпти. Жуда ҳақли талаб.

Биз, раҳбарлар, қаерда бўлмайлик, ишчининг, қурувчининг, деҳқоннинг ишини тегишли даражада ташкил қилиб беришимиз, моддий-техника таъминотини яхшилаб, қулай вазият вужудга келтириб беришимиз керак. Лекин шуни очиқ тан олайлик, бу талабларни тўлиқ бажаришга бизлар ҳали занфлик қилаяпмиз. Мамлакатда тартиб-интизомнинг пасайиб кетиши, бошқа регионлардаги ташкилотларнинг айби билан бизлардаги корхоналар фаолиятининг издан чиқиб кетиши, хўжалик ва иқтисодий алоқаларда тартибсизликлар — буларнинг ҳаммаси самарали ишни ташкил қилишда катта тўсиқ бўлиб турибди.

Яна битта масала шуки, ҳозир ишсиз юрганларга бериладиган нафақа ҳам етарли эмас. Буни ҳам биз яхши тушунамиз.

Қарияларимиз, болаларимиз, ногиронларимиз таъминоти, уларга зарур бўлган имтиёзлар ҳақида гап кетганда тиббий ёрдамнинг яхши эмаслиги, дори-дармонларнинг танқислиги бизларни айниқса ташвишга солаяпти.

Кўпчилик қатори фақат ойликка қараб яшаётган ўқитувчилар, врачлар, давлат корхоналарида ишлаётганларнинг аҳволи кескинлашаётгани тездан тегишли чоралар кўришни талаб қилаяпти.

Озиқ-овқат маҳсулотларини аҳолига ўз вақтида ва етарли даражада етказиб бериш учун талон системасини жорий қилишга мажбур бўлдик. Бундан асосий мақсад — халқ таъминотини узлуксиз ва адолатли олиб бориш, таъминотни республика миқёсида назорат қилиб туришдир.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгашининг қарори

«МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ИТТИФОҚИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ШАРТНОМА ЛОЙИҲАСИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. «Мустақил Давлатлар Иттифоқи тўғрисида»ги шартнома лойиҳаси маъқуллансин.

2. «Мустақил Давлатлар Иттифоқи тўғрисида»ги шартномани имзолаш учун Ўзбекистон ССР делегацияси қуйидаги таркибда тасдиқлансин:

Каримов Ислом Абдуғаниевич — Ўзбекистон ССР Президенти

Йўлдошев Шавкат Муҳитдинович — Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Раиси

Мирсаидов Шукурулло Раҳматович — Ўзбекистон ССР Вице-президенти

Азимов Сарвар Олимжонович — Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар вазири

Алламуродов Бўри Алламуродович — Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси

Зокирова Замирахон Мўйдиновна — Охунбобоев номли Қўқон тикувчилик фабрикасининг тикувчи мотористкаси

Исматов Маҳмуд — Ўзбекистон ССР Деҳқонлар иттифоқининг раиси

Крушельницкий Виктор Александрович — «Ташстройтранс» ишлаб чиқариш бирлашмаси 4-автокорхонасининг ҳайдовчиси

Козлов Владимир Алексеевич — «Голодностепирмонтаж» тресги 2-кўчма механизациялашган колоннасининг слесарь-монтажчилар бригадири

Маликов Муҳаммад Бобир Мажидович — Ўзбекистон ССР адлия вазири

Мирзаев Саидраҳмон Шоабдиевич — Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Экология ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш қўмитаси раисининг ўринбосари

Носиров Пўлатжон Хайруллаевич — Ўзбекистон ССР Иқтисодиёт қўмитаси раисининг ўринбосари

Салоҳиддинов Маҳмуд — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти

Тожиев Амин Ҳамроевич — Қорақалпоғистон МССР Вазирлар Кенгашининг Раиси

Уразаев Шавкат Закариевич — Ўзбекистон ССР Конституциявий Назорат қўмитасининг раиси

Ҳалилов Эркин Ҳамдамович — Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари қўмитасининг раиси

Хўжаев Эркин Норматович — Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Иқтисодий ислоҳот ва маҳаллий ўзини ўзи бошқариш қўмитасининг раиси

Шамшетов Даулетбой Нуратдинович — Қорақалпоғистон МССР Олий Кенгашининг Раиси.

3. Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг делегацияси:

Заруратга қараб мутахассислар жумласидан маслаҳатлашувчи гуруҳлар тузсин;

Мустақил давлатларнинг янгиланган федерацияси таркибида Ўзбекистоннинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлайдиган Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши томонидан ишлаб чиқилган қоидаларни қатъий ва изчиллик билан ҳимоя қилсин;

«Мустақил Давлатлар Иттифоқи тўғрисида»ги шартномани имзолаш чоғида қилинган ишлар тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Кенгашига ахборот берсин.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Раиси Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1991 йил 13 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ БИЛАН ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДАГИ ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМАНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси билан Қирғизистон Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани муҳокама этиб, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси билан Қирғизистон Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ратификация қилинсин.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Раиси Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри, 1991 йил 13 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ БИЛАН ТУРКМАНИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДАГИ ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМАНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси билан Туркманистон Совет Социалистик Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани муҳокама этиб, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси билан Туркманистон Совет Социалистик Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ратификация қилинсин.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Раиси Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри, 1991 йил 13 июнь.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг бешинчи сессияси

САМАРАЛИ ИШЛАБ, МЕҲНАТГА ТЎЛА ҲАҚ ОЛАЙЛИК

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Савдо соҳасидаги нопок кишилар тўғрисида алоҳида гап бўлиши керак. Уларнинг найранглари ҳақида халқ ғазаб билан гапирмоқда. Кимда-ким халқ таъминотида нопок йўлга қадам қўйса, уларга шафқат йўқ. Шуни ҳамма жойда очиқ-ойдин айтиб қўяйлик: халқ ризқига кўз олайтириб, бойлик орттириш ниятида бўлган кишиларни аяб ўтирмаймиз.

Бу борада депутатларимиз ўз нуфузларидан фойдаланиб, адолат ўрнатишса, ибратли иш бўларди.

Ўзбекистонда бошқа регионлардагига нисбатан кун кечириш бироз енгил эканлиги бизни хотиржамликка солмаслиги керак.

Халқимизга «бутун мамлакатда аҳвол шундай оғир» дейишдан заррача наф йўқ. Ўз ғамимизни ўзимиз емасак бўлмайди. Келажагимиз яхши бўлиши учун якдил бўлиб биргаликда ишлашимиз лозим. Бу куч-ғайратимизнинг қандай тез ва қанчалик ижобий натижа бериши — жумҳуриятдаги ижтимоий-сиёсий вазиятга боғлиқ.

Хўш, жумҳуриятда ҳозир ижтимоий-сиёсий вазият қандай?

Мамлакат миқёсида бўлаётган барча ҳодисалар Ўзбекистонга ҳам ўз таъсирини ўтказмасдан қолмайди, албатта. Лекин шунга қарамай, жумҳуриятимизда аҳвол бирмунча осойишта бўлиб турибди. Шунисига шукур қилишимиз керак.

Бироқ мамлакатдаги оғир вазиятни баттар мураккаблаштириб, охир-оқибатда ўзларининг ғаразли мақсадларига эришмоқчи бўлган кучлар бизда ҳам йўқ эмас. Улар мавжуд қийинчиликлардан фойдаланиб, одамларни қўзғатишга, миллатлар ва халқлар орасига нифоқ солишга уринмоқдалар. Одамларни қўзғатиш учун эса жуда катта ақл бўлиши шарт эмас. Мамлакатдаги вазият жуда жиддий. Бирор ёвуз ниятли одам гугурт чақса, ҳўлу-қуруқ баравар ёниши аниқ. Биз ана шундан эҳтиёт бўлишимиз керак!

Ур-йиқит, уй-жойларга ўт қўйиш, кишиларни қўпорувчилик ишларига ундаш-ғаламисларнинг иши. Вазият қанчалик кескинлашса, уларга шунчалик маъқул. Уларнинг мақсади аниқ — сохта доҳийлик минбарига чиқиш, гўё халқ ҳимоячиси бўлиб кўриниш. Улар тинч шароитда ўзларини кўрсатолмайдилар. Уларга албатта ур-йиқит, тўс-тўполон керак. Ана шунақа одамларга, шунақа доҳийларга мана бундай саволимиз бор: хўш, одамлар қўзғалиб кўчага чиқса, тинчлигини йўқотса, бир-бири билан жиққа-мушт бўлса, бундан халқимиз нима ютади ва нимага эришади? Бу оналаримиз ва аёлларимизга, кексаларимиз ва бола-чақаларимизга, ҳаммага азият ва ғам-ташвишдан бошқа ҳеч нарса келтирмайди.

Бугун Ўзбекистонда ўзларини «халқ ҳимоячилари» деб эълон қилган бир тоифа кимсалар куни кечагина бизларни бозор иқтисодига ўтишда бошқа регионлардан орқада қоляпсизлар, деб танқид қилган эдилар. Улар орасида «демократия Ўзбекистонга киролмай, остонада қолиб кетди», деб нолиганлари ҳам бор эди.

Биз албатта ўз имкониятимизни ва ўз шароитимизни ҳисобга олиб, бозор иқтисодиётига ўтишга қарор қилдик. Турган гапки, бозор муносабатларига ўтиш турмуш даражасининг пасайиши ва нарх-наво ошишидан бошланади — бусиз ҳозирча мумкин эмас.

Мана энди нарх-наво ошиши билан «халқ ҳимоячилари» пластинкани дарров тескари ағдариб, «нега нарх ошади, ахир, халқ хонавайрон бўлади-ку!» деб бақиришга ўтдилар.

Ўзбекистонда демократия йўқ, Ўзбекистон — консерваторлар макони, деб жар солувчиларга битта маслаҳатимиз бор. Сизлар ҳам салпал мард бўлиб, эркакчасига бел боғлаб, ҳозирги оғир ва кескин вазиятда бақириқ-чақириқ қилмай, одамларнинг ҳаётини енгиллаштириш, уларга амалий ёрдам беришга бир ҳаракат қилиб кўринг, барака топгурлар! Четда туриб ҳамма нарсани қоралаш — бу номардларнинг иши.

Келинглар, калондимоғликни, тушунмовчиликларни бир чеккага йиғиштириб қўйиб, орамиздаги майдакашликка чек қўяйлик. Халқимизнинг тақдирини ўйлаб, ҳозир бошимизга тушган катта савдоларни, табиий офатларни тез кунларда бартараф қилиш учун елкадош бўлайлик. Бизга бошқа нарса керак эмас. Халқ биздан шуни кутяпти.

Жумҳуриятимизда қандай қийинчиликлар бўлмасин, муаммоларни ечиш учун анча-мунча ишлар қилинаяпти. Шунга тан бериб, тўғри баҳолаш керак. Шу жумладан: нон нархини ўз ҳолида қолдириш; ёш оилаларга ёрдам пули бериш; студентлар ва ўқувчи ёшларнинг овқатини арзон этиш; мактаб формаси ва болалар пойабзалини арзонлаштириш учун жумҳурият бюджетидан маблағ излаб топилди. Ўзбекистонда яшаб турган кишилар яна кўпгина ҳайрли ишлар қилинганлигини яхши биладилар. Улар бу ишларнинг самарасини кундалик турмушларида яққол ҳис этмоқдалар.

Иттифоқда чиқаётган баъзи бир рўзномалар жумҳуриятда қилинаётган ижобий ишларни кўролмасдан, ҳар хил бўҳтон гапларни тарқатишга уринаяптилар.

Хўш, уларнинг даъволари нималардан иборат?

Эмишки, гўё Президент Каримов «пахта иши» бўйича қамалган кишиларни ғайри қонуний тарзда турмадан чиқариб юбораётган эмиш. Гўё у ночор пенсионерларга тўлаётган ёрдам ҳам ноқонуний эмиш. Гўё у ноқонуний тарзда томорқа берган эмиш. Гўё у одамларнинг шахсий чорвасига ноқонуний тарзда ем-хашак бераётган эмиш. Умуман олганда, Президент Каримов бу қолоқ ва камбағал жумҳуриятда қаердан пул топади?..

Бизнинг уларга берадиган жавобимиз шу: Ўзбекистон — мустақил жумҳурият, унинг ўзи танлаган йўли бор. Биз кишиларимизнинг турмушини енгиллатиш учун барча чораларни ишга соламиз.

Ташаббус — биздан чиқаяпти, ишни халқимиз қилаяпти, ўртоқлар. Халқимиз ўз пешона тери билан, ўз меҳнаткаш қўли билан қилаяпти бу ишларни. Бу ишларни кўрмаслик — кўрликдир.

Сабр-тоқати, мардлиги ва матонати учун халқимизнинг қаршисида тиз чўксак арзийди. Халқимизнинг шаъни ва ор-номусини ҳимоя қилиш учун, унинг шуҳратини тиклаш учун, унинг анъаналарини ҳимоя этиш учун ҳеч нарсани аямаймиз, йўлимиздан қайтмаймиз. Зотан, бизлар ўзининг ноиблари этиб сайлаб, бизга ўз ваколатини топширган халқнинг иродасини бажараётирмиз.

Энди энг долзарб иқтисодий вазифалар ҳақида гаплашиб олайлик. Бизлар бугунги оғир аҳволдан қутулиш учун қандай ишларни амалга оширишимиз лозим?

Биз аввало одамларнинг нормал турмушини ташкил этишимиз, уларнинг самарали ишлаши учун шароит яратиб беришимиз, уларнинг хавфсизлигини таъминлашимиз, уларнинг қадр-қимматини ҳимоя қилишимиз, ҳар бир шаҳар, қишлоқ ва ҳар бир хонадонда осойишталикни қарор топтиришимиз зарур. Корхоналар ва қурилишларнинг моддий-техника таъминотини нормаллаштиришимиз, уларнинг бир меъёрда ишлаши учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўришимиз лозим.

Шахсий томорқадан унумли фойдаланиш керак. Шундагина бозордаги нарх-наво пастга тушади. Баъзи жойларда бир сотих ердан 3 минг сўмгача даромад олаётган бўлсалар, бошқа жойларда бундай даромад 300 сўмга ҳам етмайди. Экинсиз қақраб ётган томорқаларимиз ҳам бор. Бунга чек қўйиш керак.

Жамоа хўжаликлари эски, қотиб қолган иш услубини тутиб, фақат пахтадан даромад олиш билан чекланиб қолмасин. Даромаднинг бошқа манбаларидан ҳам унумли фойдаланиш даркор. Айрим раҳбарлар тадбиркорлик қилиб, жамоа хўжаликларида кичик-кичик корхоналар очмоқдалар. Гилам тўқиш, ғишт цехларини ташкил қилмоқдалар. Шундай раҳбарларга офарин деймиз, раҳмат айтамиз. Ҳозир буйруқ кутиб ўтирадиган пайт эмас. Мустақил ҳаракат қилмоқ керак.

Бу йил кўклам фасли оғир келди. Жумҳуриятимиз табиий офатдан катта зарар кўрди. Шунча азобдан кейин деҳқонларимиз пешона тери билан етиштираётган ҳосилни сотишга бефарқ қарай олмаймиз. Маълумки, илгарилари маҳсулотимизни марказий шаҳарларга жуда арзон, арзимаган баҳога сотардик. Энди бу тартибни қайта кўриб чиқишимиз керак.

Москва ва Ленинград билан шартнома имзоладик. Шунга кўра маҳсулотларимиз эвазига улар бизга гўшт, техника, асбоб-ускуналар етказиб беради. Пул қадрсизланган ҳозирги шароитда бу жуда оқилона йўлдир. Бироқ Ўзбекистонни озиқ-овқат, гўшт ва сут маҳсулотлари ва айрим материаллар билан таъминлашда бундан бошқа реал йўлимиз йўқ.

Барча жамоа хўжаликлари маҳсулотнинг 60 фоизини давлатга сотгандан кейин қолган қисмини ўзи сотиши лозим. Шахсий хўжаликлар эса бунда бутунлай эркин, 100 фоиз маҳсулотини ўз хоҳишига кўра сотаверади.

Яқинда шахсий хўжаликлар уюшмаси тузилди, унга ёрдам тариқасида 1 миллиард сўм пул ажратилди.

Маҳсулотни қайта ишлаш туфайли деҳқонларга қўшимча даромадлар олиш имконияти туғилади. Бизнинг тавсиямиз шуки, пала-партиш, арзон-гаровга сотгандан кўра, шу уюшма орқали яхши баҳоларга сотиш жуда маъқул.

Қишлоқлардаги жамоа хўжаликларини айрим солиқлардан озод қилишимиз лозим. Бу мураккаб масала. Аммо бунга йўл топишимиз керак. Бу хўжаликларга қўшимча мадад беради.

Келинглар, ҳар бир меҳнат жамоасида унумли ишлаб, ишни яхши йўлга қўйиб, даромадни кўпайтирайлик. Бу эса ишлаётганларга тўланаётган компенсацияни ошириш, яъни тўлов пулини ҳозиргидек 60 сўм эмас, балки 100 сўмга етказиш имконини беради.

Тиббиёт ходимлари, ўқитувчилар, пенсионерларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисидаги масала Президентнинг алоҳида назоратида бўлиши керак деб ҳисоблайман. Бизнинг шароитда бу энг мураккаб масалалардан биридир, чунки бу кишилар фақат давлат бюджетидан бериладиган иш ҳақи ва тўловлар ҳисобига яшайдилар. Шунга қарамасдан уларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш зарур. Шунинг учун бюджетдан топилган ҳар бир сўм пул уларга аталиши керак.

Одамларнинг қўлида пул бўлиши билан бирга харид қиладиган товар ҳам бўлиши керак. Бу айниқса қишлоқ жойларида энг зарур. Бунда 10—15 турдаги товарлар доимо сотувда бўлиши лозим. Чет эллардан айниқса зарур озиқ-овқатлар, болалар кийим-кечакларини сотиб олишга алоҳида эътибор беришимиз лозим. Бир неча кундан кейин Тошкент шаҳрида «Ишбилармонлар учрашуви» иш бошлайди. Унга 50 мамлакатдан 500 дан ортиқ киши келиши кутилмоқда. Бу тадбир чет эл савдо-саноат доиралари билан ҳамкорлик юзасидан келгусидаги катта ишларимиз дебочаси бўлишини истардик.

Жиноятчиликка қарши курашни янада кучайтиришимиз, тартиб-интизомни ҳамма жойда тағин ҳам мустаҳкамлашимиз керак. Халқ бошига тушган бугунги қийинчиликлардан ўзига бахт қидирувчи нопок одамларнинг танобини тортиб қўйишимиз даркор.

Республикамизда шу йил май-июнь ойларида бўлиб ўтган табиий офат оқибатларини тугатиш тўғрисида бир неча оғиз сўз. Етказилган умумий зиён 500 миллион сўмдан кўпроқ деб ҳисобланмоқда. Бироқ бошпанасиз қолган кишиларнинг маҳрумликлари ва чеккан азоб-уқубатларини, кунни тунга улаб, далалардаги ҳосилни қутқарган, фалокатдан жабрланганларга ёрдам берган кишиларнинг фидокорона меҳнати ва қаҳрамонлигини (бу ерда шу сўзлар жуда ўринли деб ўйлайман) ҳеч нима билан ўлчаб бўлмайди. Мамлакат Бош министри В. С. Павлов Ўзбекистонда бўлганидан кейин Иттифоқ бизга ёрдам кўрсатди. Ушбу минбардан туриб шуни айтиш учун тўла асос борки, зарар кўрган шахсий хўжаликларга ва хусусий кишиларга компенсация тўла-тўкис ва кечиктирмай тўланади.

Энг долзарб масалалардан яна бири — Иттифоқ тақдири масаласи. «Суверен давлатлар иттифоқи тўғрисида»-ги шартноманинг лойиҳаси ҳам сессия кун тартибида борлиги бежиз эмас, албатта. Бу масалани ҳал қилишда Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг давлат мустақиллиги ҳақидаги ўзимиз якдиллик билан қабул қилган Декларациямиз асос бўлиши керак. Мустақиллик ҳақида Декларация қабул қилган эканмиз, унга тўла ва оғишмай амал қилишимиз шарт.

Депутат ўртоқлар! Ҳаммамиз ҳақиқат кўзига тик қарашимиз керак. Ҳали жуда катта синовлар олдимизда турибди. Бу синовлар қанча давом этишини ҳозир аниқ айтиш қийин. Ана шу синовлардан халқимизни, бизларга ишонган фуқароларни бурнини қонатмасдан, маҳрумликларга йўл қўймасдан, келажакдаги порлоқ ҳаёт учун замин тайёрлаб ўтсак яхши бўлади. Шундагина зиммамиздаги бурчни бажарган, одамларнинг ишончини оқлаган бўлур эдик. Эски кайфиятда юрганлар қаршилик кўрсатиб, осонликча йўл бермайдилар. Бироқ танланган йўл Ўзбекистонни янгиланган иттифоқда мустаҳкам сиёсий ва иқтисодий мавқега эга бўлишига олиб келиши лозим. Жумҳуриятимизнинг ҳамма бойлиги — ер остидагиси ҳам, ер устидагиси ҳам халқимизнинг, Ўзбекистонда яшаётган барча кишиларнинг фаровонлигига хизмат қилиши керак.

Чет эллар билан ўзимиз бевосита алоқада бўламиз, муносабатлар ўрнатамиз.

Ўзбекистон келажакда тенг ҳуқуқли ва суверен давлат сифатида Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўладиган кун келишига аминман, ўртоқлар. Бу бизнинг қонуний ҳуқуқимиздир, бу — халқаро қонунларга асосланган давр талабидир, жафокаш ўзбек халқининг, жумҳуриятда яшовчи барча эрксевар фуқаронинг истагидир.

Ўзбекистон суверен давлатлар иттифоқига тенг ҳуқуқли давлат сифатида кириши мумкин. Бундан бошқа йўл йўқ. Бундан бошқа йўлни халқимиз рад этади.

Ҳурматли халқ депутатлари!

Олдимизда халқимизнинг турмушини енгиллаштиришга, иқтисодиётимизни оғир танглик ҳолатидан олиб чиқишга хизмат қиладиган муҳим ҳужжатлар ва қарорларни ишлаб чиқишдек катта меҳнат талаб қиладиган жиддий ишлар турибди. Биз амалга оширмоқчи бўлаётган барча ишларнинг муваффақияти Ўзбекистондаги сиёсий барқарорликка, миллий ва фуқаро тотувлигига, жамият барча соғлом кучларининг жипслашувига боғлиқдир. Келинглар, ўзаро гина-кудуратлардан, лаҳзалик эҳтирослар ва сиёсий манманликдан воз кечиб, бир ёқадан бош чиқарайлик, аҳиллик билан амалий ишларни бажаришга киришайлик. Бу йўлда бизга омад ёр бўлсин.

Ҳаммангизга муваффақият тилайман!

(Нутқ қисқартирилган стенограмма бўйича босилмоқда).

• Депутат уйлари

ИЛК ҚАДАМЛАР

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши бешинчи сессиясининг ўзига хос хусусияти шундаки, унда кўпгина муҳим қонун лойиҳалари муҳокама қилинди. Улардан энг асосийларидан бири «Мустақил Давлатлар Иттифоқи тўғрисида»ги шартнома лойиҳасидир. Танаффус пайтида муҳокама этилган бу муҳим масалага депутатларнинг муносабатлари билан мухбиримиз қизиқди. Қуйида депутатларнинг фикрлари билан танишасиз.

— Бу галги сессиянинг якдиллик руҳида ўтаётгани менда яхши таассурот қолдирмоқда, — деди Тошкент вилояти Калинин районидаги «Қорасув» паррандачилик ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори, депутат И. Худойқулов.

— Ҳозирги кунда оддий ишчидан тортиб, зиёлигача қизиқтирадиган энг долзарб масала — Иттифоқ шартномасидир. Чунки бундан буёнги тақдиримиз қандай бўлади? Марказ билан, жумҳуриятлар билан алоқаларимиз қайси руҳда давом этади? Бу ҳаммамизни қизиқтиради ва ўйлантиради. Ислом Абдуғаниевич ўз нутқида республикамизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг долзарб муаммоларига тўхталар экан, ҳозирги шароитда республика Иттифоқдан ташқарида ривожлана олмаслигини таъкидлади.

Сессияда Президентимиз сўзлаган нутқнинг яна бир томонини алоҳида таъкидлашни хоҳлардим. Гуруч қурмаксиз бўлмаганидек, депутатларимиз орасида: «Депутатлар фикри билан ҳисоблашмаётирлар, республикада консерватив ҳокимият тикланмоқда», деган бўлар-бўлмас фикрлилари ҳам бор. Президент маърузаси эса ана шундай фикрловчи шахсларга маълум даражада зарба берди. Турли шиорлар, бақириқ-чақириқлар, ур-йиқитлар, митингбозликлар билан халқимиз турмушини яхшилаб бўлмайди. Экономикани қайта тиклаш учун амалий ишлар қилиш керак. Чунки, қуруқ гап билан иш битмаслигини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди. Албатта, бозор иқтисодиётига ўтмасликнинг иложи йўқ эди. Мени шу кунларда бир нарса қаттиқ ташвишлантирмоқда. Яқин кунлар ичида сотилаётган маҳсулотларнинг нархи билан хом ашё нархи тенглаштирилмаса, қишлоқ хўжалик корхоналарининг кўпчилиги иқтисодий жиҳатдан барбод бўлиши мумкин. Масалан, сотиб олинаётган хом ашё (ем, ёқилғи, техника) 3—10 баробар ошиб кетди. Берилаётган компенсациялар ҳам давлат бюджети маблағидан эмас, маҳсулот таннархи ҳисобидан тўланмоқда. Бу эса хўжаликнинг фойда олишини чеклаб, шу даромад ҳисобидан ижтимоий-маиший объектлар қурилишига ажратиладиган маблағларнинг бошқа мақсадларда сарфланишига олиб келади.

Ислом Истамовичнинг сўзини Каттақўрғон ёғ-мой комбинати электр пайвандчиси Тоир Бекмуродов давом эттирди:

— Сессияда Президентимиз бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида аҳолини, айниқса, унинг камбағал табақаларини ижтимоий ҳимоялашга алоҳида эътибор бериш зарурлиги, унумли меҳнат қилиш учун қулай шароитлар яратиш, иқтисодиётни барқарор ривожлантириш тўғрисидаги фикр-мулоҳазалари мени қувонтирди. Ўйлайманки, Иттифоқ шартномасига имзо чекилиши кўпгина муаммоларнинг, ҳал бўлишига ижобий таъсир кўрсатади. Халқимиз ҳам кўпроқ шу нарсага умид боғлаяпти.

— Сессияда Иттифоқ шартномаси депутатлар томонидан ҳар томонлама пухта ва кенг муҳокама қилинди, — деди Андижон вилояти Москва район марказий касалхонаси бош врачи Шарофиддин Камолов. — бизнинг келгуси тараққиётимизни белгилайдиган бу муҳим масала барча депутатлар қатори менинг ҳам фикр-ўйларимни банд этганди. Келгуси авлодлар олдидаги масъулиятни ҳис қилган ҳолда унинг ҳар бир ибораси, ҳар бир жумласи муҳокама этилди. Сессияда виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар, Ўзбекистон ССРда ташқи ижтимоий фаолият тўғрисида, чет эл инвестициялари, кооперация тўғрисидаги муҳим қонун лойиҳалари ҳам муҳокама қилинди. Шу кунгача бундай қонунлар қабул қилинмаганди. Бу қонунлар қанчалик тез ишлай бошласа, иқтисодиётни барқарор ривожлантириш, унумли меҳнат қилиш учун қулай шарт-шароитлар шунчалик тез яратилган бўлур эди.

Сурхондарё вилоятининг Узун районидаги Бобомурод Омонов номли жамоа хўжалиги сут соғувчиси Зулхумор Ниёзова Ўзбекистон ССР билан Қирғизистон Республикаси ўртасидаги, Ўзбекистон ССР билан Туркманистон ССР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномалар ратификация қилинганидан қувонганлигини фахрланиб гапирди.

«ИШБИЛАРМОНЛАРНИНГ ТОШКЕНТ УЧРАШУВИ».

БИЗНЕСНИ ЎРГАНАМИЗ

Савдо-саноат доиралари вакилларининг ўз миқёслари жиҳатидан мисли кўрилмаган анжумани — «Ишбилармонларнинг Тошкент учрашуви» бошланишига саноқли кунлар қолди. Бу тадбирнинг вазифалари қандай, бу учрашув жумҳуриятга нима беради? Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов билан ЎзТАГ мухбири Л. ЛЕВИН шу ҳақда суҳбатлашдилар.

— Бахтиёр Султонович, Ўзбекистонда шу вақтга қадар бундай анжуман ўтказилмаган эди. Лекин турғунлик йиллари деб аталган йилларни эслаб, кўплаб одамлар «Ишбилармонларнинг Тошкент учрашуви»ни соф нуфуз тадбири деб ҳисобламоқдалар. Ҳақиқатан ҳам шундайми?

— Ундай эмас, албатта. Июнь учрашувининг бош вазифаси хорижий сармояларни жумҳуриятга жалб этиб, хорижий фирмалар билан барпо этилган қўшма корхоналарнинг кенг тармоғини вужудга келтиришдан, ички бозорни юқори сифатли маҳсулотлар билан тўлдиришдан иборат. Ўзбекистон ССРнинг Мустақиллиги тўғрисидаги Декларация қабул қилингандан сўнг жумҳуриятнинг мустақиллиги хорижий шериклар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиш учун кенг истиқболлар очмоқда. Хуллас, «Ишбилармонларнинг Тошкент учрашуви» ўз номига мос келади. Учрашув Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов ташаббуси билан ўтказиляпти.

Шуни ҳам айтиш керакки, ўтган йили Тошкентда ўтказилган пахта ярмаркаси июнь анжумани олдидан ўзига хос машқ бўлди. Аслини олганда ярмарка бозор иқтисодиёти қонунларига мувофиқ ўтди. Унда ўзаро манфаатли битимлар тузилди, қизғин иш мутахассисларимизнинг тажрибасини кўпайтирди. Бу тажриба ҳозир жуда қўл келади.

Ўшанда бевосита мол айирбошлаш муаммоси, хусусан Иваново ва Тирасполь тўқимачилик комбинатлари билан ҳал этилди. 1991 йилдан бошлаб Ўзбекистон пахтани ўзи, Иттифоқ ташқи савдо ташкилотларининг воситачилигисиз чет элга чиқармоқда. Эндиликда хорижий шериклар билан ҳамкорлик қилишнинг барча масалаларини жумҳуриятда тузилган Ўзбекистон ССР Давлат ташқи савдо ва чет эллар билан алоқа давлат комитети ҳал қилади. Янги бож қоидаларини тасдиқлаш бу йўналишдаги навбатдаги қадам бўлади. Бу ҳақда батафсил сўзлаётганим тасодиф эмас. Мустаҳкам иқтисодий база бўлмаса, чинакам мустақиллик ҳам бўлмайди. Биз иттифоқдош жумҳуриятлар олдидаги мажбуриятларимизни бажариш билан бир вақтда хорижий фирмалар ва компаниялар билан ҳамкорликни ҳам кенгайтиряпмиз.

— «Ишбилармонларнинг Тошкент учрашуви»да кимлар қатнашади?

— Биз 500 та фирма, компания ва концернга таклифнома юбордик. Ҳозирча шундан 200 га яқини миннатдорчилик билдирди ва учрашувда қатнашишга рози бўлди. Элликдан ортиқ мамлакатдан ишбилармонлар келади. 18 июнгача жумҳурият пойтахтига 300 та хорижий фирма вакиллари келади, деб умид қилмоқдамиз. Таклиф этилганлар тўғрисида гапирсак, биз жумҳурият иқтисодиётини ривожлантириш учун маблағ сарфлашни хоҳлайдиган ва бунга тайёр турган фирмаларни таклиф қилишни афзал кўрдик. Манфаатдор вазирликлар ва идоралар турли тармоқлар бўйича жиддий таклифларни тайёрладилар. Асосан халқ хўжалигининг барча тармоқларида, айниқса енгил ва маҳаллий саноатда қўшма корхоналар ташкил этишга зўр берилади. Фақат шу вазирликлар йўли билан 120 дан ортиқ қизиқарли таклиф тайёрланди.

— Бу таклифлар қандай?

— Бу таклифлар кўпгина тармоқларни ўз ичига олади. Мисол учун ип йигириш, тўқув, пардозлаш, тикувчилик фабрикалари қуриш ва янгилаш ҳақида таклифлар бор. Халқаро бозорда ҳам рақобат қила оладиган маҳсулот ишлаб чиқаришга қодир бўлган корхоналар тармоғини барпо этиш лозим. Пахтани сотиш — бу асосий мақсад эмас. Аввалига чет элга кўпроқ газлама етказиб берамиз, кейин эса тайёр маҳсулотни етказиб бера бошлаймиз. Маҳаллий саноат вазирлигининг таклифига келганда эса уларни пардозбоп плиталар ишлаб чиқарадиган заводдан тортиб, иккиламчи хом ашёни кенг миқёсда қайта ишлашгача қувватлар барпо этишни ўз ичига олади. Чунки жумҳуриятда гилмоянинг ўзи ўн миллионлаб тонна тўпланиб қолган. Бу эса тақчил бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш учун қимматли хом ашёдир. Табиийки, таклифларнинг анчагина қисми халқ истеъмоли моллари, шу жумладан болалар учун маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи қўшма корхоналар барпо этишга тааллуқлидир.

Жумҳурият Бинокорлик материаллари саноати вазирлигининг таклифлари ҳам хорижий ишбилармонларни қизиқтирса керак, деб ўйлайман. Хусусан, иссиқ ва совуқ сувни аралаштирувчи мосламалар, радиаторлар, полимер материаллари, линолиум ишлаб чиқарувчи қўшма корхоналар барпо этиш тўғрисидаги таклифлар уларни қизиқтирмай қолмайди. Қишлоқ хўжалик вазирлиги ходимлари «Ишбилармонлар Тошкент учрашуви» га пухта тайёргарлик кўрдилар. Улар қоракўл терини ошлайдиган, мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлайдиган, вино, тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган қўшма корхоналар барпо этмоқчи бўлишяпти. Ғўзапояни қайта ишлаб, ундан бинокорлик материаллари тайёрлаш технологияси ишбилармонлар учрашуви иштирокчиларини қизиқтиришига умид қиламиз. Тошкент ва Фарғона вилоятларида иккита ана шундай завод қуриш мўлжалланган. Хитойнинг икки фирмаси билан ҳамкорлик қилиш тўғрисида ҳозирдаёқ битим тузилди.

Бўлажак музокараларда туризм алоҳида ўрин тутади. Қўшма корхона барпо этиш тўғрисида Швейцария фирмалари билан битимга эришилди. Ишбилармонлар Самарқанд, Бухоро, Хива ва Тошкентда биринчи класс меҳмонхоналари қурилишига 250 миллион Швейцария франки сарфламоқчи бўлишаяпти. Биноларни бизнинг мутахассисларимиз қуришади, пардозлаш ишлари билан эса швейцарияликлар шуғулланишади. Чимён ва Зомин зоналарини ўзлаштириш Ғарб ишбилармонларида муайян қизиқиш уйғотмоқда.

— Фирмаларнинг вакиллари бу таклифлар билан қаерда танишиши, уларни қаерда ўрганиши мумкин?

— Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида вазирликлар, идоралар ва айрим корхоналарнинг экспорт имкониятларини кўрсатувчи экспозиция тайёрланган. Ўша ерда музокара олиб бориш, битим тузиш мумкин. Бунинг учун тегишли жойлар ҳозирланган. Жумҳурият вазирликлари ва идоралари июнь анжуманига ҳар томонлама тайёргарлик кўрганликларини айтиб ўтиш керак. Уларнинг ҳар бири ишбилармонлар кўриб чиқиши учун ўз таклифлари мажмуини тақдим этишга тайёр. Чамаси хорижий ишбилармонлар жумҳурият иқтисодиётини мустаҳкамлашга маблағ сарфлашни ўзлари учун фойдали деб ҳисоблашмоқда. Бу ишонч барқарор ижтимоий-сиёсий вазиятга асосланган. Бу эса ишларни муваффақиятли олиб боришнинг ишончли кафолатидир.

— Учрашувда Иттифоққа бўйсунувчи корхоналар қатнашадими?

— Албатта. Масалан, Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишбилармонлар кўриб чиқиши учун илғор технологияларни, халқ истеъмол молларини тақдим этишга тайёр. «Пахтачилик машиналари» давлат ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналари меҳмонларни ўз маҳсулотларининг барча турлари билан таништирадилар. «Зенит», «Восток», «Алгоритм» бирлашмаларининг ҳам қизиқарли таклифлари бор. Масалан, «Алгоритм» бирлашмаси деярли 18 минг квадрат метр майдонни таклиф қилмоқда. Яна бир мисол келтириб ўтаман. Яқин вақтларгача биз биринчи класс телевизорлари ишлаб чиқаришни орзу ҳам қила олмас эдик. Ҳозир «Зенит» бирлашмаси жанубий Кореядаги фирмалардан бири билан биргаликда шундай телевизорлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириб олди. 1993 йилда бу ерда телевизор ишлаб чиқаришни йилига 100 минг донага етказиш режалаштирилмоқда. Улар ҳам ички, ҳам ташқи бозорда сотилади.

Халқ истеъмоли моллари ва мураккаб рўзғор техникасига доир ўзаро фойдали таклифлар ҳам кўп, деб умид қиламан. Жумҳуриятда телефон аппаратлари ва телефакслар ишлаб чиқариш учун ҳақиқий имкониятлар бор.

«Ишбилармонларнинг Тошкент учрашуви» режалаштирилган беш кун билан чекланиб қолмаслигини алоҳида таъкидламоқчиман. Менимча бу доимий ишлайдиган мувофиқлаштириш комитети бўлади, унинг вазифаси хорижий фирмалар билан алоқаларни йўлга қўйишда ёрдам беришдан, бозордаги нарх-навони ўрганишдан иборат бўлади. Очиғини айтиб қўя қолайлик: бу ерга келаётган ишбилармонларнинг кўплари жумҳуриятимизнинг имкониятларини яхши билмайдилар, фақат юзаки тасаввурга эгадирлар. Ҳолбуки бизда малакали кадрлар ҳам, қувватлар ҳам, хом ашё ресурслари ҳам бор. Хуллас ишбилармонларнинг учрашуви уларга имкониятларимизни яхшироқ билиб олишга имкон беради. Лекин бу ишнинг муҳим бир жиҳати бор. Экология жиҳатидан хавфсизлик қўшма корхоналар барпо этишнинг сўзсиз шарти бўлиши керак.

— Маълумки, жумҳуриятимизда фойда бермайдиган корхоналар кўп. Шундай бир вазиятни тасаввур қилиб кўрайлик: ишбилармонлардан ана шундай корхоналардан бирини бошқа маҳсулот ишлаб чиқаришга мослаш ҳақида таклиф тушди. Хўш, бу қандай бўлади?

— Муҳим далиллар келтирилса, у ҳолда марҳамат. Мисол учун Бухоро ип-газлама бирлашмасини олиб кўрайлик. Бу фойда олаётган етарли даражада қудратли корхонадир. Унинг маҳсулоти хорижда ҳам маълум. Лекин уни реконструкциялаш, яъни янгилаш зарур. Бунинг учун Совет-Швейцария қўшма корхонаси тузилди. Бирлашмани янгилаш учун 80 миллион франк ажратилди. Ана шу ишлар тугаллангач, бирлашма маҳсулот ишлаб чиқаришни деярли икки баравар кўпайтира олади. Бу эса кафолатли фойдадир.

— Бахтиёр Султонович, сўнгги савол. Ишбилармонлар жумҳуриятимиз пойтахтига ўз таклифлари билан келишаяпти. Ҳақиқий ишбилармонлар учун вақт — пул демакдир. «Ишбилармонлар Тошкент учрашуви» доирасида иш қандай боради?

— Биз ҳозироқ 208 та таклифни тайёрлаб қўйдик. Ана шу таклифлар мажмуасини учрашувнинг барча қатнашчилари олади. Шубҳасиз, учрашув доирасида янги қизиқарли ғоялар пайдо бўлади. Улар рўёбга чиқади. Бизнесчилар ишида ҳеч қандай чеклаш бўлмайди. Улар хоҳласалар жумҳуриятнинг ҳар қандай олими ва мутахассиси билан учрашишлари, ўзларини қизиқтирган корхона ёки муассасани бориб кўришлари мумкин. Рухсатнома бериш, меҳмонларни жойлаштириш, транспорт хизмати кўрсатиш муаммолари ҳал қилиб қўйилди. Истаган кишилар Бухоро ва Самарқандда бўлишлари мумкин. «Ишбилармонлар Тошкент учрашуви» штаби ташкил этилган. У «Ўзбекистон» меҳмонхонасида жойлашган. Хуллас жумҳурият пойтахти бу катта анжуманни ўтказишга тайёр. Равшанки, унинг якунлари тўғрисида ҳозир гапиришга вақт эрта, лекин бир нарса ҳозироқ равшан: хорижий бизнесчиларнинг келиши жумҳуриятимиз иқтисодий имкониятларини кўпайтиришга, унинг халқаро майдонга чиқиб олишига кўмаклашади. Жумҳурият ҳудудида пайдо бўладиган янги қўшма корхоналар қўшимча равишда ўн минглаб янги иш жойларини барпо этишга, бозорни хилма-хил маҳсулотлар билан тўлдиришга ёрдам беради.

ХАЛҚ САЛОМАТЛИГИ ПОСБОНЛИГИДА

14 июнь куни Тошкентда якшанба куни нишонланадиган тиббий ходимлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Унинг иштирокчилари эътибори аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш муаммоларига қаратилди.

Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш вазири Ш. И. Каримовнинг, мажлис бошқа қатнашчиларининг нутқларида соғлиқни сақлаш моддий-техника базаси ҳали талаб даражасида эмаслиги таъкидланди. Малакали тиббий ходимлар тайёрлашни яхшилаш, уларда юксак касб-кор ва ахлоқий сифатларни тарбиялаш зарур, бусиз уларнинг олижаноб соҳада муваффақиятли ишлашини тасаввур қилиб бўлмайди. Жумҳуриятда даволаш профилактика ёрдамини такомиллаштириш вазифалари маслаҳат-диагностика хизматлари тармоғини кенгайтиришни, табобат амалиётига фан-техника тараққиёти ютуқларини, янги дори-дармонларни фаоллик билан жорий этишни тақазо этмоқда.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон ССР Президент Кенгашининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Э. Самандаров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби К. Юсупов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ФАРМОН ВА ИЖРО

Бозор муносабатларига ўтиш билан боғлиқ умумий муаммолар билан бирга ҳар бир минтақанинг ўзига хос хусусиятлари ҳам бор. Булар шубҳасиз, ўз-ўзидан ижтимоий-иқтисодий масалаларни аниқ ҳал этиш йўлларини белгилаб беради. Масалан, шу ҳолатни Андижон вилоятида яққол кўриш мумкин.

Ҳозирги шароитда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, аҳолини иш билан банд бўлишини таъминлаш асосида кишиларнинг реал даромади ўсишига эришиш энг муҳим вазифалардан биридир. Эътироф этиш керак, кейинги йилларда партия комитетлари, совет ва хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ишлари натижасида янги иш жойларини яратиш бўйича жиддий силжишлар рўй берди.

● АНДИЖОН.

ҲАММА БИР ЁҚАДАН БОШ ЧИҚАРИБ

ҲАРАКАТДА—БАРАКАТ

Статистика маълумотларидан шуни кўриш мумкинки, кейинги пайтда вилоятда аҳолининг иш билан бандлиги даражаси барқарорлашди, унинг ўсиши кўзга ташланмоқда. Фақат ўтган йилнинг ўзида жамоат ишлаб чиқаришига ўн тўққиз мингдан ортиқ киши жалб этилди. Вилоятда ўн иккита ўлкан ва шаҳар комбинатлари ташкил этилди, қарийб бир минг саккиз юз киши ишлайдиган олтита саноат филиаллари очилди. Бу ерда саккиз миллион сўмга яқин маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бундан ташқари вилоятда фақат ўтган йилда юз миллионта шартли банка қувватига эга бўлган эллик иккита кичик консерва цехлари бунёд этилди.

УН ТАЪМИНОТИ ҲАЛ ЭТИЛДИ

Қўрғонтепа районида бир кеча-кундузда беш юз тонна ғаллани қайта ишлайдиган дон маҳсулотлари комбинати ишга туширилди. Энди вилоят аҳолисини ун билан таъминлаш муаммоси тўла ҳал этилди.

Аҳолининг юқори сифатли замонавий мебелга бўлган эҳтиёжини қондириш мақсадида Андижон шаҳрида йилига ўттиз миллион сўмлик мебель ишлаб чиқарадиган фабрика қурилиб, фойдаланишга топширилди. Пойтуғ шаҳрида ва Полвонтош посёлкасида Андижон пойабзал бирлашмасининг филиаллари ишлаб турибди. Кўпгина корхоналарда янги цехлар тузилди. Масалан, Охунбобоев номли подшипник заводида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган цех очилди.

ХАЙРЛИ ЮМУШЛАР

Аҳолини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида вилоят аҳолисига тўқсон уч миллион сўм компенсация берилди. Шундан ишлайдиганларга 58,4 миллион сўм, болалар нафақаларига 34,6 миллион сўм сарфланди. Жамоат-фойдали меҳнати билан банд бўлмаган ўн уч минг кишига нафақа белгиланди ва тўланди. «Коммунар» заводида ойига овқат учун йигирма икки сўмдан компенсация тўланяпти. Болалар боғчалари харажатлари корхонанинг ижтимоий-маданий тадбирлари жамғармаси ҳисобидан бўлиб, пионер лагерларига путёвкалар бепул.

«Заготхлопкопром» бирлашмаси бўйича 1990 йилда уч юздан ортиқ киши ер участкалари олди. Қурилиш учун уларга 591 минг сўмлик фоизсиз ссуда ажратилди.

Меҳр-шафқат ва саломатлик Совет жамғармасининг вилоят бўлими ўта қийналиб қолган фуқароларга ёрдам кўрсатиш юзасидан хайрли юмушларни амалга оширяпти. Икки мингта кам таъминланган оила, икки юз нафар Улуғ Ватан уруши ногирони, бир юз йигирма беш нафар байналмилалчи жангчиларга моддий ёрдам кўрсатиш мақсадида корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар, ўқувчи-ёшлар жалб этилди. Масалан, Пахтаобод районида тошқинда зарар кўрган беш оилага ва ўн нафар фуқарога 1500 сўм ёрдам кўрсатилди.

НОГИРОН ВА КЕКСАЛАР МАМНУН

Юқоридаги жамғарма ташаббуси билан Андижон педагогика, тиллар олийгоҳлари, тиббий билим юрти талабалари Андижон шаҳрида яшовчи олтмиш нафар ёлғиз ва кекса ногиронни ўз оталиқларига олдилар. 13-мактаб ўқувчилари эса 150 сўмлик китоб тўплаб, уларни интернат уйига тақдим этдилар. 43-мактаб ўқувчилари ўз қўллари билан тайёрлаган ошпазлик таомларини кўргазма-савдосини ташкил этиб, ундан тушган икки юз сўм пулни ногиронлар ва кексалар уйларига ўтказдилар.

Вилоят кооператорлари ҳам меҳр-шафқат ва саломатлик жамғармасига мадад бўлишда четда қолишмаётир. Фақат Андижон районидаги «Намуна» кооперативи жамғарма ҳисобига йигирма минг сўм пул ўтказди.

Мазкур жамғарма вилоят комсомол қўмитаси билан ҳамкорликда коммунистик шанбалик ўтказиб, ундан тушган маблағ байналмилалчи жангчиларнинг эҳтиёжини қондиришга қаратиладиган бўлди. Жами бу мақсадлар учун ўн минг сўм ажратилди.

Ўтган йилнинг сентябрь ойидан вилоят жамғармаси бўлимининг «Меҳр» деб номланган рўзномаси чиқа бошлади. Шубҳасиз рўзноманинг аҳоли ўртасидаги таъсири, меҳр-шафқатга даъвати ортганлиги, радиомарафоннинг ўтказилганлиги туфайли жамғарма ҳисобига ўн беш минг сўм пул келиб тушди.

Андижон шаҳрида «Хайрия» кафеси очилди. Ҳар куни бу ерда катта ёшдаги элликка яқин киши бепул тушки овқат билан таъминлаб турилади. Иккита нон цехи ногиронларга нонни текинга ёпиб беряпти. «Табассум» ошхонаси жамоаси эса ҳафтада бир марта оқсоқоллар ва катта ёшдаги кишиларни тўкин дастурхон атрофига таклиф этишади. Бундан ногирон ва кексалар мамнун.

ОИЛАЛАРГА САХОВАТ КЎРСАТИЛМОҚДА

Оилаларнинг аҳволи ўрганиб чиқилганда шу нарса маълум бўлдики, икки юз саксон мингга яқин оила эллик сўмгача пул даромадига эга бўларкан. Уларнинг орасида оғир аҳволда яшаётган, ҳар қандай қўллаб-қувватлашга муҳтож бўлганлари қанчадан қанча.

Вилоят партия қўмитаси, жамғарма бўлими барча раҳбарларга мурожаат қилиб, юқоридаги каби оилаларни ўз ҳимояларига олиб, инсонийлик ва саховат кўрсатишга даъват этдилар. Шундан кейин кўнгилли равишда, боқувчисини йўқотган кам таъминланган 3993 та оила, ногирон ва кекса фуқаролар оталиққа олиндилар. Жалолқудуқ, Хўжаобод, Қўрғонтепа ва бошқа бир қатор районларда кам таъминланган оилалар аъзолари билан учрашувлар ўтказилди, улар оталиққа олганлар билан танишишди. Оилаларга совға-саломлар топширилди.

Вилоятда турли хайрия тадбирлари ўтказилмоқда. Бўз районидаги Энгельс номли жамоа хўжалигида колхоз маблағи ҳисобига иккита уй қурилиб, унга пенсионер ва икки болали онахон кўчиб кирди. К. Маркс номли колхозда ҳам шундай уй қурилияпти. Бу ерда хўжалик ҳисобидан ёки давлат баҳосида кам таъминланганларга озиқ-овқат маҳсулотлари ажратиляпти. Пахтаобод районида қирқ иккита уй ремонт қилинди, битта уй қурилди, 240 нафар кексага қўшимча равишда ички колхоз пенсияси беріляпти. Жалолқудуқ районидаги «Ғамхўрлик» маркази йигирма етти нафар ногироннинг хўжалик ишларига ёрдамлашади. Етти юз етти нафар пенсионер қўшимча колхоз пенсиясини олаётир. Олтинкўл районида олтмиш бир оилага 2185 сўм берилди, ўн уч нафар етим ўқувчилар учун олти юз сўмлик кийим-кечак сотиб олинди, ўттизта оилага кўмир ажратилди.

Вилоят меҳр-шафқат ва саломатлик жамғармаси уч юз нафар талабага йигирма минг сўм пул ажратди, кўп болали оналарни ўз оталиғига олди.

ЕРГА ЭЪТИБОР — ЭЛГА ЭЪТИБОР

Бў йил ўтган йилга нисбатан аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни янада яхшилаш мақсадида ғалла экиш майдони 3,1 минг гектарга, сабзавот ва картошка майдони 703 гектарга кенгайди. Бундан ташқари жумҳурият Президенти Фармонига мувофиқ, фуқароларга қўшимча уч минг гектар ерга маккажўхори экиш, 1440 гектар ерга сабзавот экиш топшириғи берилди. Фақат экин майдонларини кенгайтириш ҳисобига ғалла етиштиришни ўн ярим минг тоннага (ўн икки фоизга), сабзавот-мева ва картошкани 57,9 минг тоннага (ёки 1,4 марта) ошириш назарда тутиляпти.

Меҳнатни ташкил этишнинг ижара усулини жорий этишга ҳам алоҳида эътибор беріляпти. Балиқчи, Комсомолобод, Марҳамат районларининг ижара усулида ишлаётган чорвадорлари яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Бундан ташқари вилоятда фермер хўжаликлари ҳам ривожланиб бораётир. Ҳозир 341 та фермер хўжалигида тўрт мингдан ортиқ йирик шохли қорамол боқиляпти. Фақат шу йилнинг ўзида тўққиз юз тоннадан ортиқ сут ва бир юз тўрт тонна гўшт етиштирилди. Айниқса, Москва, Комсомолобод, Бўз, Олтинкўл ва Ленин районлари хўжаликларида фермерлик ҳаракати фаол ривожланмоқда.

БИР МАҚСАД ЙЎЛИДА

Қишлоқ аҳолисини иш билан таъминлаш муаммоси ҳам ҳал этиб бориляпти. Вилоятнинг колхоз ва совхозларида қурилиш материаллари (ғишт, оҳак, асфальт), хон атлас, тикув буюмлари, турли халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган 624 та кичик корхоналар ташкил этилди.

Айни пайтда қишлоқ меҳнаткашлари болаларининг ижтимоий аҳволини яхшилаш ва тарбиялаш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилаётир. Вилоятнинг колхоз ва совхозларида 395 та болалар боғчалари бўлиб, уларда 43,5 минг бола тарбияланяпти. Қишлоқ мактабларининг 1—5-синф ўқувчиларидан 127 минг нафарининг эрталабки нонуштаси бепул ташкил этилган.

Қишлоқларни ободонлаштириш суръатлари ҳам ошиб бораётир. Ўтган йили уй-жой, мактаб ва болалар боғчаларини фойдаланишга топшириш режалари ортиғи билан бажарилди. Бир юз саккиз километрга водопровод тармоғи тортилди. Бу йил ана шу мақсадлар учун 139 миллион сўм капитал маблағ сарфланиши керак, бу ўтган йилга нисбатан 59 миллион сўм кўпдир.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига, меҳнат фахрийларига, байналмилалчи жангчиларга ва ҳалок бўлганлар оиласига катта ёрдам кўрсатиляпти. Уларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш мақсадида шаҳарларда, район марказларида ва посёлкаларда ўттиз тўртта магазин, уларнинг эллик иккита бўлими очилди. Барча жамоа ва давлат хўжаликларида уруш иштирокчилари ва ногиронларига ем сотадиган савдо шахобчалари ташкил этилган. Биринчи гуруҳ ногиронлари уйларига зарур бўлган моллар етказиб берилмоқда.

Шу йилнинг ярим йиллигида кўп болали оналарга хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида йигирма тўртта «Серфарзанд» ихтисослашган магазин очиш мўлжалланяпти. Ёш оилаларга имтиёзли моллар сотиш йўлга қўйилди. Бу борада вилоят матлубот иттифоқи бошқаруви кўп янгиликларни жорий этаётир. Кооператив ташкилотлари жамоалари ҳам хайрия ёрдамлари беришда катта ишларни олиб бораётирлар. Болалар уйлари, мактаб-интернатларга, ногиронлар ва кексаларга мебель, радиомоллар, тикув буюмлари, пойабзаллар етказиб берилди. Ўн тўрт минг сўмлик хайрия ёрдамлари кўрсатилди.

Вилоятда ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, инсонийлик ва фуқаролик бурчларини адо этиш йўлида жонкуярлик, меҳрибонлик намуналарини кўрсатишга интиляпти.

● *Китоблар оламида*

Жамиятда юз бераётган ўзгаришлар ҳамма соҳани қайта идрок қилиб, уларни материалистик диалектика асосида талқин қилиш масаласини кўндаланг қилиб қўймоқда. Маълумки, материалистик диалектика ҳар қандай ҳолда ҳам революцион таълимотдир. Чунки материалистик диалектика ҳамма соҳани билиш учун методологик асос бўлиб ҳам хизмат қилади. Ўз навбатида давр талабидан келиб чиқиб, орқада қолмаслик мақсадида унинг ўзи ҳам ўз принциплари, қонун ва категорияларини қайта қуриб чиқиши, ижодий ривожлантириши зарур. Бу ўринда, «Фан» нашриётида чоп этилган фалсафа фанлари номзоди Зиёдулла Давроновнинг рус тилида «Возможность и действительность» («Имконият ва воқелик») номли монографияси анча диққатга сазовордир. Муаллиф мазкур назарий асарда давр талабидан келиб чиқиб, фалсафанинг муҳим категорияларидан бири бўлмиш имконият ва воқелик категориясини умумий томонлари ҳамда уларнинг биология фанларидаги янги кашфиётлар учун методологик моҳиятини очиб беришга интилган.

МУҲИМ ҲИССА

Муаллиф айнан мазкур категориялар орқали бу мураккаб, лекин шарафли ишни амалга ошириш мақсадида катта изланишлар йўлидан борган. Китобда фалсафий муаммоларни конкрет ҳаётийлиги таъкидланганлиги ҳолда, унинг аниқ ва табиий фанлар билан алоқасини фактлар асосида ишонарли қилиб тушунтиришга интилган. Китобда имконият ва воқелик категориясининг биологик жараёнларини билиш учун улардан фалсафий хулосалар чиқаришга ҳам катта эътибор берилган.

Биологик жараёнларни билиш ва уларни ҳаётга татбиқ этиш ҳозирги кунда катта назарий, амалий аҳамиятга моликдир. Шу нуқтаи назардан китобнинг биринчи бобида имконият турларини, уларни воқеликка қачон айланишини асослаш мазкур томонлар диалектикасини очишга эътибор берилган. Муаллиф шу жараёнлар тўғрисида фикр юритар экан, имкониятларни фарқлаш зарурлигини алоҳида таъкидлайди. Имкониятнинг аниқ тур ва шаклларини кўрсатади. Шунингдек, ҳар қандай имконият ҳам воқеликка айланавермаслигини назарий жиҳатдан исботлайди.

Китобнинг иккинчи бобида қайд қилинган биологик муаммоларни илмий жиҳатдан таҳлил қилинганлиги фалсафадаги муаммоларни ўрганувчилар ва илмий иш қилувчилар ҳамда биологлар учун айниқса керак. Мазкур бобда молекуляр биологиянинг янги кашфиётлари, эволюцион таълимот, ҳозирги замон генетика фани ютуқлари, ҳаётнинг келиб чиқиши тўғрисидаги тахмин ва назариялар, биологик ҳамда экологик жараёнларни бошқаришнинг фалсафий хулосалари чиқарилган. Шу маънода ҳам чоп этилган бу китоб, гарчанд баъзи камчиликлардан холи бўлмаса ҳам амалий-назарий аҳамиятга эга деб ўйлаймиз. Бинобарин у материалистик диалектиканинг категорияларини ижодий ривожлантириш йўлидаги муҳим ҳиссадир.

А. РАҲИМОВ,
тарих фанлари номзоди.

«Совет Ўзбекистони» ижрони текширади

НОАҲИЛЛИК

ЕКИ ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА ГАЗ ТАРМОҚЛАРИНИ БУНЁД ЭТИШДА БУЮРТМАЧИ-Ю ПУДРАТЧИНИНГ МАСЪУЛИЯТСИЗЛИГИ ҲАҚИДА

Кейинги йилларда Қорақалпоғистон шаҳар ва районларидаги хонадонларни газлаштиришда нисбатан яхши натижаларга эришилди. Айниқса овулларда, давлат ва жамоат хўжаликларида самарали ишлар қилинмоқда. Нукус, Қўнғирот, Кегайли, Ленинобод, Шуманай, Хўжайли, Амударё ва жумҳуриятимизнинг жанубий районларидаги давлат ва жамоат хўжаликлари хонадонларини газлаштиришда анчагина ишлар амалга оширилди.

— Ўтган йили жумҳуриятимизда 103 километр ўрнига 128 километр газ тармоқлари ўтказилди, — деди Қорақалпоғистон республикаси газлаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси бошлиғининг ўринбосари Ерпўлат Отажонов. — Шу газ тармоқларидан 4500 ўрнига салкам 5000 хонадон газлаштирилди. Бу йил камида 13 минг хонадонни газлаштиришни режалаштирганмиз. Бу тадбирни амалга оширишда ўзимизнинг барча имкониятларимиздан тўла фойдаланмоқдамиз. Бироқ ҳар хил марқадаги газ қувурларининг етишмаслиги ишимизга тўғаноқ бўлмоқда.

Овуллардаги давлат, жамоа хўжаликлари аҳолисининг ичимлик сув, табиий газ билан таъминланишини яхшилашда Ўзбекистон Президентининг Фармони қандай бажарилаётганлигига назар ташлар эканмиз, бу соҳада буюртмачиларнинг ҳам, пудратчиларнинг ҳам, таъминотчиларнинг ҳам ўз ишларига масъулиятсизлик билан қараб келаётганлиги сезилиб турибди. Натижада магистрал газ трассаларига қувурлар келтириш, пайвандлаш, изоляция қилиб ётқизиш каби ишлар ўлда-жўлда бўлиб ётибди.

Жумҳуриятимиз жанубидаги Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа районлари аҳолиси, бир қатор саноат корхоналари Созакина— Тўрткўл—Беруний трассасидан келаётган табиий газ билан таъминланган эди. Трассадан келаётган табиий газ босими кечки куз ва қиш ойларида ҳаддан ташқари пасайиб кетади. Газ босими пастлигидан овқат пишириш, чой қайнатиш қийин бўлиб қолади. Уйлар исимайди.

Шу муносабат билан газ босимини кўтариш мақсадида 116 километр масофадаги Созакина—Тўрткўл — Беруний газ магистралини қуришга қарор қилинди. Бу йил шундан 53 километрига 325 миллиметрлик қўшимча — параллель қувурлар ўтказилади. Шу ҳисобдан газ босими анча кўпаяди. Аҳолининг газга бўлган талабини қондириш анча яхшиланади. Бу трассанинг буюртмачиси — «Средазтрансгаз», пудрат ишларини «Узбекгазстрой»нинг Берунийдаги 16-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари, инженер-техниклари олиб бормоқдалар.

— Бу тармоқ учун 325 миллиметрлик газ қувурларини РСФСР даги Виксинский қувур заводидан оладиган бўлдик. Ҳозир 11 километрга етадиган миқдордаги газ қувурлари олдик, — деди 16-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Шарипбой Туримов.

Қувур пайвандлаш ишлари тез кетаяпти. Бироқ изоляция материаллари йўқлигидан ротор экскаваторлари, қувур ётқизадиган техника йўқлигидан ишлар тўхтаб қолмоқда.

Мана, йилнинг 6-ойи ҳам яримлади. Қўшимча газ тармоғи ўтказиш топшириқлари бажарилмасдан қолмоқда. Агар қурилиш ишлари шундай ҳолда олиб бориладиган бўлса, Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа районлари аҳолисининг аҳволи нима бўлади?! Буюртмачи — «Средазтрансгаз», пудратчи «Узбекгазстрой» ва унинг колонналари раҳбарлари: «Ҳали вақт бор, қиш узоқ» деб қуруқ ваъдалар билан юраверадиларми? Улар биринчи навбатда 325 миллиметрлик қувурлар, изоляция ленталари билан таъминлашни, ротор экскаваторлар, қувур ётқизадиган ва бошқа шу каби техникаларни етказиб беришлари лозим. Мана шу ишлар вақтида бажарилмас экан, овулларни газлаштириш масаласи тўла ҳал этилмай қолаверади. Бунинг устига қолган 42 километрга мўлжалланган қувурларни қачон, ким олиб келиши ҳам номаълум. 95 километр масофадаги Қўнғирот— Мўйноқ, 34 километрлик Кегайли —Бўзатов табиий газ магистрали трассаларидаги ишлар ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган .

Газлаштириш борасидаги ишларни яхшилаш учун юқоридаги каби муҳим масалаларни ҳал этиш лозим. Бусиз мақсадга эришиб бўлмайди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

● *Эртага—Медицина ходимлари куни*

● Жалолқудуқ районидаги Т. Тошматов номли жамоа хўжалигидаги шифохона шаҳардагилардан қолишмайди. Бу ерда тиббий хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилган. Бунда бош шифокор Моҳира Ҳасанованинг (чапдаги сурат) ҳиссаси катта. У қишлоқ амбулаториясига (ўнгдаги, сурат) келувчиларни ҳамиша очиқ чеҳра билан кутиб олади.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ИЗЛАНИШ ЙЎЛИДА

● *Қишлоқ шифокорлари*

Турсунали ўрта мактабда ўқиб юрган кезларидаёқ тиббиёт ўқув юртига киришни орзу қилар эди. Лекин мактабни тамомлаган кезлар орзуси ушалишига имконият бўлмади. Оиланинг моддий шароити туфайли колхозда ишлашга тўғри келди. Ёшлигидан суяги меҳнатда қотган эмасми, далада ҳам ҳалол тер тўкиб ишлади. Бир зумда тўрт йил ҳам ўтиб кетди. Бу йиллар давомида Турсуналининг оилага анчагина нафи тегди, ўзи ҳам меҳнатда тобланди.

Орадан вақт ўтганига қарамай, унинг қалбида ҳамон шифокор бўлиш истаги туғён урарди. Бу истак уни Қўқон тиббиёт билим юртига етаклади. Турсунали кириш имтиҳонларини муваффақиятли топшириб, билим юрти талабалари сафидан жой олди. 1972 йили билим юртини тамомлаган ёш мутахассисни тақсимот комиссияси Фарғона область Бағдод район марказий шифохонасига ишга жўнатди. Турсунали қўшни районда икки йил ишлагандан сўнг, район марказий шифохонасининг раҳбарлари таклифига кўра, ўз районига қайтади. Озмикўпми, ишлаб, тажриба орттирган бу тиришқоқ йигитни касалхона коллективи яхши кутиб олди. Ёш шифокор ҳам жамоа ишончини оқлади.

Турсунали билим юртида ўқиб юрган кезларидаёқ беморларда оғриқ сезгисини йўқотиш, яъни наркоз беришга қизиқиб юрар эди. Ундаги бу қизиқишни кўрган раҳбарлар Турсуналини Тошкентга шу соҳа бўйича малака оширишга йўллашди. У ўқишда ҳозирги замон анестезиология сир-асрорларини ўрганиб, билимини ошириб, анестезиолог шифокорларнинг энг яхши ёрдамчиси бўлиб қайтди. Чунки у мураккаб операцияларни бажаришда на фақат врачлардан, уларнинг ёрдамчиларидан ҳам катта маҳорат талаб қилишини яхши тушунарди. Тез орада ўзининг меҳнатсеварлиги, изланувчанлиги туфайли коллективда ҳурмат эътибор топди.

Ҳозирги кунда Т. Худайбергановнинг номини Ленинград район марказий шифохонаси на фақат тажрибали тиббиёт ходими сифатида, балки коллективнинг яқин дўсти, одамохун инсон сифатида ҳам тилга олишади. Чунки у ҳамкасбларига ҳамиша қўлидан келганича кўмак беради, ёшларга маслаҳатини аямайди.

Б. МУРОДОВ.

● *Халқ ризқига хиёнат қилувчиларни аямаслик керак!*

УЧАРЛАР ТЎҚИГАН МАҚОЛ

Гилам сотсанг қўшнига сот, бир четида ўтирасан, деган нақл бор халқимизда. Шу кунларда орамизда айрим учарлар бошқа мақол тўқишган: «Нарса сотсанг қўшнига сот, мўмай пулли бўласан» қабилида иш тутиб, меҳнаткашлар ҳақига хиёнат қилишяпти. Кундалик зарур маҳсулотлар, камёб молларни қўшни жумҳуриятларга олиб чиқиб, сотишга уринишяпти. Яхшиямки, жумҳурият давлат автоинспекцияси бошқармаси йўл назоратчилари, социалистик мулк ўғирланишига қарши кураш, жиноий қидирув бўлимлари ходимлари томонидан кўрилган чора-тадбирлар натижасида қонунбузарлар йўлига тўсиқ қўйиляпти.

— Шу йилнинг апрель — май ойларида, 1007 та автотранспорт воситаси тўхтатилиб, уларнинг ҳайдовчилари қонунсиз равишда жумҳуриятимиздан ташқарига турли маҳсулотларни олиб кетишга уринганликлари аниқланди, — дейди республика Ички ишлар вазирлиги давлат автоинспекцияси бошқармаси бошлиғи, милиция полковниги М. Ваулин. —Бу ҳайдовчилар машиналарга 3396 тонна озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, 18 миллион 868 минг 936 сўмлик саноат моллари, 661 минг 483 сўмлик қурилиш материалларини ортишганлиги маълум бўлди.

Тошкент вилоятининг Тошкент районида 53—31 ТНБ давлат рақамли МАЗ—66229 автомобили тўхтатилди. Бу транспорт воситаси Тошкент шаҳар автотранспортдан фойдаланиш комбинатига қарашли экан. Унинг ҳайдовчиси Аленов 93 минг 175 сўмлик «Жигули»ва «Москвич» автомашиналари пешойнасини Қозоғистон жумҳуриятига олиб кетаётганда қўлга туширилди. Чиноз районида эса О 40—01 ТШ давлат рақамли ПАЗ—37421 автобусининг ҳайдовчиси Абдураҳмонов ҳам Қозоғистонга 10 қоп ун элтаётганда тўхтатилди.

Жиззах вилоятининг Пахтакор районида тўхтатиб қолинган 39—09 СНЛ давлат рақамли ЗИЛ—133 автомашинаси (Самарқанд вилоятининг Самарқанд районидаги Куйбишев номли жамоа хўжалигига тегишли) ҳайдовчиси Т. Зокиров ҳам улардан қолишмади. У 13 тонна майизни Қозон шаҳрига олиб бориб, мўмай пулга пуллаш учун йўлга тушганди.

«Минавтотрансспецстрой»нинг ҳайдовчиси И. Савенков ҳам мўмай пул орттириш йўлига кирган учарлардан бўлиб чиқди. У 80—61—ТНБ давлат рақамли КамАЗ — 5410 автомашинасига 1127 жуфт — 157 минг 780 сўмлик аёллар пойабзалини, 160 килограмм—1125 сўмлик полиэтилен пленка, 1990 жуфт —99 минг 500 сўмлик аёллар этиклари, 1380 шиша коньякни ортиб пойтахт — Москва сари йўл олди.

Чиноз районида эса Ижевск механика заводига қарашли 30—96 УДП давлат рақамли Мерседес— Бенс автомобили тўхтатилди. Унинг ҳайдовчилари Мирзяков ва Шультов 20 тонна карамни Ижевск шаҳрида пуллашга аҳд қилишибди.

Худди шу районда қўлга олинган Э 91—55 ЕФ рақамли Татра—815 шахсий машина эгаси А. Перегуда РСФСРга олиб кетиш учун 72 минг 589 сўмли силлиқланган мармар ортган.

Оренбург шаҳар газ саноатига тегишли 05—96 ОБО, 50—07 ОВБ давлат белгили (иккита) МАЗ—504 автомашинасининг ҳайдовчилари Тарасов ва Макаевлар 118 минг 310 сўмлик пленка, елим ва бошқа молларни Оренбургга элтиш учун ҳаракат қилишган. Самарқанд автотранспорт воситаларидан фойдаланиш комбинатининг 73—43 СНМ давлат рақамли КамАЗ — 5410 автомашинасининг ҳайдовчиси Холиқов эса 229 минг 634 сўмлик полиэтилен халтачалар ва тароқларни жумҳуриятимиздан четга элтаётганда ҳеч нарсадан ҳайиқмади.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Лекин халқ ҳаққига хиёнат қилган, мўмай пул орттириш учун ўз манфаатини халқ манфаатидан юқори қўяётган қонунбузарлар қонун олдида жавоб берадилар. Улар ўз қилмишларига яраша жазоланишлари муқаррар.

Ўйлаймизки, жумҳуриятимиз ички ишлар ходимлари, давлат автоинспекцияси назоратчилари бундан буён ҳам ўз хушёрликларини янада оширадилар. Улар қонунбузарлар ўз ниятларига эришишларига йўл қўймаслик учун бутун куч ва воситаларини ишга соладилар.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БЕЗАКЛАРДА ҲАЁТ НАФАСИ

Наманган вилояти бадиий рассомчилик устахонасининг ишчиси, моҳир безакчи Тўхтасин Ортиқбоев қарийб ўттиз олти йилдан бери ўз касбини ардоқлаб ишлаб келмоқда. Шу давр ичида у йигирмадан зиёд шогирд тайёрлади. Устанинг икки ўғли ҳам ота изидан бориб, бадиий рассомчилик ҳунарини пухта эгаллади. Устанинг меҳнати ҳукумат томонидан муносиб тақдирланди. Унга «Шавкатли меҳнати учун» медали берилди. Ўтган йили эса Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан мукофотланди. Шу кунларда Тўхтасин Ортиқбоев шогирдларига ҳар томонлама намуна кўрсатиб яна ҳам ғайрат, шижоат билан ишламоқда. Ўз зиммасидаги режаларни 200 процентдан ҳам орттириб бажараётир.

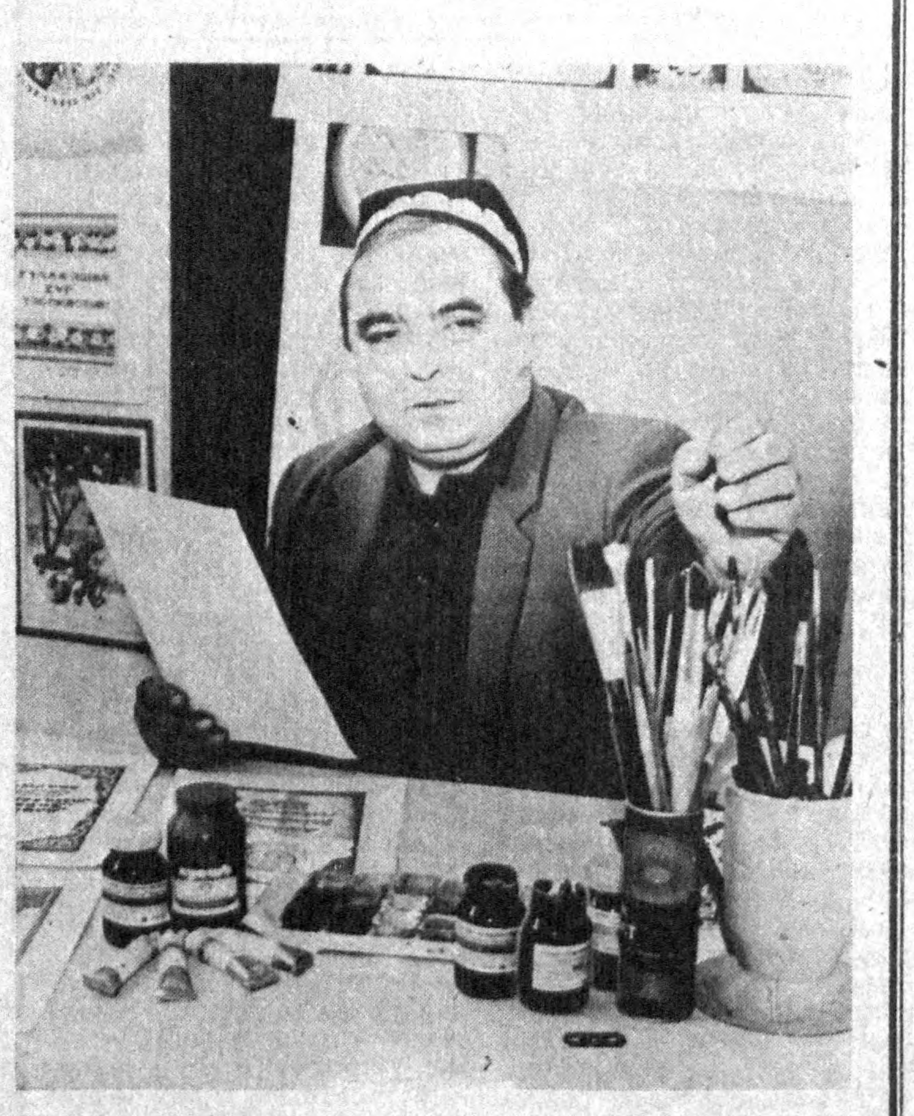

Суратда: Тўхтасин Ортиқбоев иш устида.

Н. ЭРГАШЕВ.

Муаллиф олган сурат.

Маҳалланг—ота-онанг

ИШОНГАНДА БОҒ, СУЯНГАНДА ТОҒ

Маҳалла қўмитаси идорасига онахонлар Н. Қиёмова, М. Хўжақуловалар кириб келишди:

— Пенсия-нафақаларимизни оширишга ёрдам бермасангиз бўлмайди, қизим, — дейишди улар. — Шаҳар ижтимоий таъминот бўлимига қатнайвериб чарчадик. Эрта келинг, индинга келингдан нарига ўтишмайди.

Онахонларнинг ҳасратидан чанг чиққанича бор. Ижтимоий таъминот бўлимида ишловчи айрим «бюрократлар» билан шаҳар ижроия комитетида юзма-юз гаплашишга тўғри келди. Шундан кейин масала ижобий ҳал этилди.

Кимгадир қурилиш материаллари, шахсий молига ем-хашак керак. Яна кимдир оилавий жанжал билан маҳалла қўмитасига келади. Фаолларимизга суяниб, ариза ва шикоятларнинг ечимини топяпмиз. Шу-шу маҳалладошларимиз юқорига чиқишмай, нима дарди-ҳасрати бўлса ўзимизга мурожаат қилишяпти. Хуллас, маҳалла улар учун ишонган боғию, суянган тоғлари.

Қаранг, 200 оилага бош-қош маҳалла қўмитаси идораси ночоргина жойда жойлашган эди. Биз янги идора қуришга ёрдам берилишини сўраб шаҳар ижроия қўмитаси раҳбарларига чиқдик. Улар талабимизни қондиришди. Кўпчилик ҳашар қилди. Чиройлигина қўш қаватли бино қад ростлади. Шунингдек бу ерда озиқ-овқат дўкони, сартарошхона, чойхона ва спорт майдони ҳам қурилди.

Маҳалламизда яна бир иш қилинди. Фарзандларини боғчага жойлаштиролмай юрган маҳалладошларимизга тегишли қулайлик яратилди. Ойсара опа Ҳамидованинг уйида оилавий боғча ташкил этилиб, унга 12 нафар ўғил-қиз жалб қилинди.

Уйда ўтирадиган хотин-қизларни иш билан таъминлаш чорасини ҳам кўряпмиз. Яқинда тикувчилик цехи иш бошлайди. Маҳалла қўмитаси фаолларидан Х. Файзуллаев, О. Ўринов, З. Авазова, Г. Бердиева, О. Ҳамидова, М. Мардонов сингарилар ташкилий-тарбиявий ишларда алоҳида жонкуярлик кўрсатмоқдалар.

Қадимий анъаналарни ва қадриятларни тиклаш борасида ҳам бир қатор ишлар амалга ошириляпти. Маҳалламиз эскидан Чақар деб номланарди. Кейин Тельман деб аташди. Биз кўпчилик билан маслаҳатлашиб, маҳалламизнинг қадимий номини тикладик.

Ҳозир туғилган кунларни нишонлаш, бахт ва суннат тўйларини қадимий анъаналар асосида эсда қоладиган даражада ўтказиш юзасидан ҳам тадбирлар белгилаганмиз. Яқинда оддий касб эгаси, маҳалладошимиз, энг обрўли аёл, оила бекаси Турдиой опа Пўлатованинг 60 ёшлигини тантанали нишонладик.

Маҳаллаларда тартиб-интизом яхши йўлга қўйилганлиги, бу ерда яшовчилар аҳиллик билан иш тутаётганликлари туфайли оилавий, қайнона-келин жанжаллари, қўйди-чиқдилар, ариза ва шикоятлар йўқ. Шундай оилаларимиз борки, масалан, Т. Ҳайдаров, Қ. Мажидов, О. Ўринов, Н. Ҳамидов, М. Боимов, П. Ҳакимовлар бош-қош бўлган камтарин, меҳмондўст, меҳнаткаш оилалардан ибрат олса арзийди. Бу оилалар уюштираётган мусобақаларимизда ҳам намунали деб тан олиняпти.

Маҳалламизда бахт тўйларида келин саломлар, ёр-ёр айтишлар каби қадимий удумлар тикланди. Энг яхши анъаналар, конкурслар, дил тортар давра суҳбатлари ўтказилмоқда. Гапгаштаклар, оилавий йиғинлар, кекса авлод билан ёш авлоднинг учрашуви, бахт тўйлари, савол-жавоб кечаларини ўтказиш одатга айланди. Бахт тўйларида келин салом кунига бу ерга табаррук отахон ва онахонлар, ўғил-қизлар таклиф қилинишяпти. Маҳалла отахонлари, онахонлар ҳаётга қадам қўйган келин ва куёвга яна бир бор бахт ва омад тилашяпти.

Ҳали амалга оширмоқчи бўлган режаларимиз кўп. Маҳалламизни обод қилиш учун оқарсув келтириш ниятидамиз. Бу ишни албатта кўпчиликнинг ҳашари билан амалга оширамиз. Тўғри, гуруч орасида курмак деганларидек яхши одамлар орасида дилозор кишилар ҳам, инсон номига доғ тушираётганлар ҳам оз бўлсада онда-сонда учраб туради. Жамоатчиликнинг таъсири билан бундайлар кундан-кун камаймоқда. Биз юксак қадриятларимизни тиклаб, осори-атиқаларимизни кўз қорачиғидек асраб маҳалланинг обрўйига обрў қўшаверамиз.

Н. МУСТАФОҚУЛОВА,
Қарши шаҳридаги Чақар маҳалла қўмитаси раиси.

• Спорт •

Бухороча беллашамиз

Дзюдо, каратэ, таэквондо ва ушу каби спорт турлари тобора оммавийлашиб бормоқда. Бундай беллашувлар билан шуғулланаётганлар сафи кенгаймоқда.

Хўш, бухороча усулда беллашиш курашнинг шарқона турларидан саналмайдими? Ахир бундай беллашишнинг тарихи узоқ ўтмишга бориб тақалади-ку. Наҳотки, жумҳуриятимизда, қолаверса, Қозоғистон ва Ўрта Осиёда самбо курашига ўхшаб кетадиган бухороча беллашишни янада ривожлантириш, оммавийликни таъминлаш, маҳоратли спортчилар тарбиялашнинг эви бўлмаса?

Куни кеча Ўзбекистон Жисмоний тарбия ва спорт давлат комитетида ўтказилган йиғилиш қатнашчилари ана шу мавзуда ўзаро мулоқаза юритдилар. Бухороча курашни ривожлантириш ва оммавийлаштириш муаммолари ҳақида гапирилди. Мақсад бундай кураш билан шуғулланиш учун ягона қоида ишлаб чиқиш ва маълум низомга мувофиқ иттифоқ ва халқаро майдонларида мусобақалар уюштиришга имкон яратишдан иборат эди. Бухороча кураш жумҳурият федерацияси раиси Ж. Турсунов, мазкур федерациянинг тарғибот бўлими бошлиғи С. Остонов ва федерация аъзолари О. Тоймуродов, К. Юсупов ва А. Очиловларнинг маърузаларида ҳам қизиқарли фикр-мулоҳазалар ўртага ташланди. Йиғилиш қатнашчилари бугун бухороча кураш усулининг янги шартлари бўйича кўргазмали чиқишларни кўздан кечирадилар. Шундан кейин алоҳида гуруҳ бухороча курашнинг иттифоқ миқёсидаги ягона тартиб-қоидаларини ишлаб чиқишга киришади. Мутахассислар бундай хайрли тадбир ажойиб самара беришига умид билдиришди.

МАЛАКА ОШИРДИЛАР

Яқинда Тошкент давлат аграр дорилфунунининг бир гуруҳ профессор-ўқитувчилари шу ерда ташкил этилган марксизм-ленинизм кечки университетини битирдилар.

— Ҳозирги замон ёшларига пухта билим бериш учун аввало ўқитувчиннинг ўзи кенг ва чуқур фикрлайдиган, ўз фани билан бир қаторда сиёсатда ҳам, иқтисодда ҳам етук одам бўлиши лозим, — дейди аграр дорилфунун ректори Э. Шайхов. — Ана шундагина ҳаёт олдимизга қўяётган мураккаб вазифа ва муаммоларни ҳал этишимиз мумкин. Буларнинг ҳаммаси ҳам маънавий, ҳам иқтисодий соҳада тезроқ юксалишимизнинг бош омилидир.

Кечки дорилфунун тингловчилари сиёсатшунослик, янги сиёсий тафаккур, ишлаб чиқаришни бошқариш ва бозор муносабатларига ўтиш муаммолари бўйича билим олдилар, амалий машғулотлар ўтказдилар. Тошкент аграр дорилфунуни илмий педагогик жамоасининг 63 аъзоси ўтилган фанлар бўйича чуқур билимга эга эканликларини намойиш этиб, дипломлар олишди.

К. РИХСИЕВ.

„ОЙНАИ ЖАҲОН"ДА КЎРИНГ

17—23 ИЮНЬ

ҲАР КУНИ

● 8.00 **Соғлом бўлай десанг** (шанба ва якшанбадан ташқари, (ЎзТВ-II).

● 18.00 Ўзбекистон телевидениесининг **«Янгиликлар»** кўрсатуви. (ЎзТВ-II).

● 19.30 да рус тилида **«Ахборот»** программаси (ЎзТВ-I).

● 22.20 да ўзбек тилида **«Ахборот»** программаси. (ЎзТВ-I).

● 6.00 да Марказий телевидениенинг **«Тонг»** мусиқий кўрсатуви. (МТ-I орқали, шанба ва якшанбадан ташқари).

● 20.30 да барча программалар орқали Марказий телевидениенинг **«Время»** программаси.

● 11.30 да **ТСН** (шанба ва якшанбадан ташқари, 14.30— ҳар куни МТ-I).

● 8.00 да **Эрталабки бадантарбия** (МТ-II орқали, якшанба куни **«Зарядкага сафланинг»**).

● 19.45 да **«Хайрли тун, кичкинтойлар!»** (МТ-II).

• 17, душанба

ЎзТВ I

18.10 Мультфильм. 18.30 «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим». 19.10 «Тиббиёт соҳасида янгича хўжалик юритиш — келажак тақозаси». 19.50 «Ўзбекистон жилолари». 20.00 Ўзбекистон Давлат телерадиоси эстрада-симфоник оркестрининг концерти. 21.10 «Лайли ва Мажнун» достони ҳақида. 22.25 «Тошкент ишбилармонлар учрашувида». 22.45 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Чархпалак» ёки «Бахтингдан кўр».

ЎзТВ II

18.00 «Ассалому алайкум». 19.00 «Спринт». 19.15 Телефильм. 19.25 «Айни ҳаракат пайти».

20.30 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

МТ I

8.35 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 6-серия. 9.40 Футбол шарҳи. 10.10 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Эшак». 10.15 «Марафон-15». 11.45 «Мулоқот». 12.00 «Таклифнома». 12.45 Д. Шостакович. «Саккизинчи квартет». 13.15 Телефильм.. 13.45 «Сиз мени ДОТ деб атащингиз мумкин». 14.45 «Асов дарё оқимида». Бадиий фильм, 1-серия. 15.55 «Қизиқувчилар олами». 16.10 Болалар учун фильм. «Уч қувноқ смена». 1-серия. 17.15 «Бозор қонунларига биноан...». 17.45 «Мулоқот». 18.00 ТСН. 18.15 «Ушбу қўшиқни унутма». 18.30 Ҳужжатли фильм. 19.00 Симфоник рақслар. 19.25 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 6-серия. 21.10 Футбол шарҳи. 21.40 «Рудольфио». Фильм-спектакль. 23.00 ТСН. 23.15 Хайрия концерти. 00.55 Телефильм. 01.40 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 6-серия.

МТ II

7.00 Ишбилармон кишининг тонги. 8.20 «Хорда менинг овозим баралла эшитилади». 9.00 А. С. Пушкин образи тасвирий санъатда. 9.40 Мультфильмлар. 10.15 «Биринчи муҳаббат». Бадиий фильм. 13.30 Болалар учун фильм. «Сен ҳеч қачон кира олмайдиган ўрмон». 14.40 Компьютер билан мулоқот. 20.00 «Мангуликка айланган лаҳзалар». 21.10 Коллаж. 21.15 «Бир вақтда ўйналадиган сеанс». Бадиий фильм. 22.20 «Биз — «Синегорье» мамлакатиданмиз».

• 18, сешанба

ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.25 «Соғлом бўлай десангиз». 8.35 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм. 10.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида». 18.00 Мультфильм. 18.10 «Дўстлик ришталари». 19.00 «Чорвадор». 19.50 «Амир Темур» фильми суратга олинмоқда». 21.10 «Спортлото». 21.15 «Кўҳна созлар». 22.25 «Тошкент ишбилармонлар учрашувида». 22.45 «Пилла — бойлигимиз».

ЎзТВ II

18.00 Мультфильм. 18.20 «Чорраҳа». 19.00 «Лаҳза». Хабарлар. 19.10 «Шаҳримиз юмушлари». 19.30 Телефильм. 19.45 «Ўзингни эр билсанг...».

20.30 ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ.

МТ I

8.35 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 7-серия. 9.45 Болалар соати. 10.45 Мультфильм. 11.05 Совет қўшиқларидан концерт. 11.45 Долзарб репортаж. 12.00 «Рудольфио». Фильм-спектакль. 13.15 Телефильм. 14.05 «Сиз севган вальслар». Концерт. 14.45 «Асов дарё оқимида» Бадиий фильм, 2-серия. 16.00 «Қизиқувчилар олами». 16.15 Мультфильм. 16.25 Болалар учун фильм. «Уч қувноқ смена». 2-серия. 17.30 «Сиз яратган боғ». 18.00 ТСН. 18.15 Мультфильм. 18.30 «Номинг ўчсин уруш». Ҳужжатли фильм, 2-фильм. 19.05 «Ёшлар санъати». 19.20 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 7-серия. 21.10 «Мени урушга кузатишди...». 22.10 «Зеро шаҳри». Бадиий фильм. 23.50 ТСН. 00.05 В. Писарев рақсга тушади. 01.05 «Бедана ноласи» Бадиий фильм, 7-серия.

МТ II

8.20 Мультфильм. 8.55 «Адам Смит бойлиги дунёси». 9.35 «Мангуликка айланган лаҳзалар». 10.05 Ритмик гимнастика. 10.35 «Бир вақтда ўйналадиган сеанс». Бадиий фильм. 13.40 Болалар учун фильм. «Шарча учарди». 14.15 «Биз «Синегорье» мамлакатиданмиз». 14.50 Балет артистларининг концерти. 15.20 «Сизга, ветеранлар...». 16.15 М. де Фалья. Еттита испанча халқ қўшиғи. 18.20 Шеърият лаҳзалари. 18.30 «Телевизион мусиқий абонемент». 19.30 Телефильм. 20.00 Ритмик гимнастика. 21.10 СССР Олий Кенгашининг сессиясида. 21.55 «Она замин ташвишида». 22.20 Катталар учун мультфильм.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

22.30 «Мираж». Мусиқа, реклама. 23.30 Спорт кўрсатуви.

• 19, чоршанба

ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.25 «Соғлом бўлай десангиз». 8.35 «Сеҳрли тун». Бадиий фильм. 10.00 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради. 17.50 Янгиликлар. 18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Металлург» (Запорожье). 19.50 «Замондош билан учрашув». 21.10 Ҳиндистон ва Ўзбекистон санъати дўстлиги кечаси. 22.25 «Тошкент ишбилармонлар учрашувида». 22.45 «Санъат усталари».

ЎзТВ II

18.00 Телефильм. 18.20 «Аралаш-қуралаш». 19.00 «Пульс». Хабарлар. 19.10 Кичик концерт. 19.25 «Чорраҳадаги олишув». Бадиий фильм, 1-серия.

20.30 АШХОБОД КЎРСАТАДИ.

МТ I

8.35 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 8-серия. 9.45 «Болалар мусиқий клуби». 10.30 «Мени урушга кузатишди...». 11.45 Ишчан чопар. 12.00 «Зеро шаҳри». Бадиий фильм. 13.40 Ҳужжатли фильм. 14.00 Мультфильмлар. 14.45 «Қўшовоз учун куй». Бадиий фильм, 1-серия. 15.55 «Қизиқувчилар олами». 16.10 Болалар учун фильм. «Уч қувноқ смена». 3-серия. 17.15 «Мусиқий хазина». 18.00 ТСН. 18.15 Ишчан чопар. 18.30 «Номинг ўчсин уруш». Ҳужжатли фильм, 3-фильм. 19.00 «Сен эслатгин, Россия...» СССР халқ артисти Н. Сазонова хотирлайди. 19.25 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 8-серия. 21.10 Долзарб интервью. 21.20 «Инсон ва қонун». 22.35 1991 йил қўшиқлари. 23.30 ТСН. 23.45 Киноконцерт. 00.35 Катталар учун мультфильмлар. 01.15 Н. Маяковский. «Аластор». Симфоник поэма. 01.35 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 8-серия.

МТ II

8.20 Т. Николаева чалади. 9.05 «Қайрилиб боқ, Россия». 10.05 Мультфильм. 10.15 «Юлдузлар туркуми». Фильм-спектакль. 13.35 «Бизнинг Чукоккала». 14.30 Телефильм. 15.00 «Телевизион мусиқий абонемент». 16.00 Мультфильм. 18.45 Телефильм. 19.30 Телефильм. 20.00 «Уйқудаги гўзал» балетидан концерт-сюита. 21.10 Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (Киев) — МАСК. Танаффус пайтида (21.45) Телефильм. 22.55 СССР Олий Кенгашининг сессиясида. 23.40 «Улар ва болалари». Бадиий фильм.

• 20, пайшанба

ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.25 «Соғлом бўлай десангиз». 8.35 «Қўшиқ рақсга уланса». 9.15 «Бошсиз чавандоз». Бадиий фильм. 10.50 «Меҳнат бозори». 11.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона». 18.10 Қўғирчоқ фильм-. 18.25 «Футбол майдонларида». 18.55 «Алифбо сабоқлари». 19.50 «Бевосита мулоқот». 21.10 «Мусиқа жавони». 22.25 «Тошкент ишбилармонлар учрашувида». 22.45 «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари».

ЎзТВ II

18.00 Мультфильм. 18.15 «Қурилиш: тажриба ва муаммолар». 19.00 Телефильм. 19.15 «Чорраҳадаги олишув». Бадиий фильм, 2-серия.

20.30 ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ.

МТ I

8.35 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 9-серия. 9.40 «Инсон ва қонун». 10.55 Л. Губченко ижросида уруш йиллари қўшиқлари. 11.45 Мультфильм. 12.05 Болалар соати. 13.05 «Санъат ва кооперация». 13.35 1991 йил қўшиқлари. 14.45 «Қўшовоз учун куй». Бадиий фильм, 2-серия. 16.00 «Қизиқувчилар олами». 16.15 Мультфильм. 16.30 «Вьетнам: оддий кунлар ва байрамлар». 17.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.00 ТСН. 18.15 Мультфильмлар. 18.30 «Номинг ўчсин уруш». Ҳужжатли фильми, 4-фильм. 19.00 М. Равель. «Дафнис ва Хлоя». 19.20 «Ер — она масканимиз». 19.25 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 9-серия. 21.10 ИИВ маълумотларига кўра... 21.25 Солдат қўшиқлари фестивали. 23.40 ТСН. 24.00 Концерт. 01.20 Телефильм. 01.50 «Бедана ноласи». Бадиий фильм, 9-серия.

МТ II

7.30 «Бридж». Телебиржа. 8.15 Халқ оҳанглари. 8.30 «Қайрилиб боқ, Россия». 9.25 Мультфильмлар. 10.15 «Улар ва болалари». Бадиий фильм. 13.30 Болалар учун фильм. «Болакайлар». 1-серия. 14.40 Улуғ Ватан уруши ветеранларидан иборат халқ хор жамоаси билан учрашув. 15.25 Ритмик гимнастика. 15.55 Телефильм. 18.15 Телевидение соврини учун мўлжалга олиш бўйича спорт мусобақалари. 18.35 Объектив. 19.15 Телефильм. 19.30 Телефильм. 20.00 Ҳиндуча икки кураш.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

21.10 «Монреаль джаз балети» ижро этади. 21.40 «Кинонигоҳ».

• 21, жума

ЎзТВ I

8.00 «Ахборот». 8.25 «Соғлом бўлай десангиз». 8.35 «Ўсмирлар коинотда». Бадиий фильм. 9.50 «Элга хизмат: талаб ва таклиф». 10.20 «Қувноқ стартлар». 18.10 Фильм-концерт. 18.40 «Келажагимиз мактабда». 19.15 «Ўзбекистон». 19.50 Телефильм. 20.00 «Индамаслар диёри». 21.10 Юнус Ражабий номидаги мақом жамоасининг концерти. 22.25 «Тошкент ишбилармонлар учрашувида». 22.45 «Улар Ватан учун жанг қилганлар». Бадиий фильм, 1-серия.

ЎзТВ II

18.00 Телефильм. 18.15 «Уруш сабоқлари». 19.00 «Пульс». Хабарлар. 19.10 «Пойтахтимиз меҳмонлари».

20.30 БИШКЕК КЎРСАТАДИ.

МТ I

8.35 Мультфильмлар. 9.05 Концерт. 10.05 Мультфильм. 10.15 «Чашмалар». 10.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 11.45 Солдат қўшиқлари фестивали. 14.00 «Қарилик қувонч бағишлаганда». 14.45 «Эквилибрист». Бадиий фильм. 16.00 1991 — Моцарт йили. 16.30 Шеърият лаҳзалари. 16.35 «Швартовларни ечиб юборинг». 18.00 ТСН. 18.15 «Экстаза поэмаси». 18.30 «Номинг ўчсин уруш». Ҳужжатли фильми, 5-фильм, 19.00 С. Горшунов ижро этади. 19.10 «Уруш даври қонунларига биноан». Бадиий фильм. 21.10 «ВИД» таништиради. 00.25 ТСН. 00.45 Ҳужжатли фильм. 01.15 «Уруш даври қонунларига биноан». Бадиий фильм.

МТ II

7.00 Ишбилармон кишининг тонги. 8.20 Мультфильм. 8.30 Ҳужжатли фильм. 9.25 «Волочовники» ансамбли ижро этади. 9.40 Ҳужжатли фильм. 10.05 «Ушбу йўлларни биз асло унутмаймиз». 10.50 Объектив. 13.30 Болалар учун фильм. 18.25 «Оқ айиқлар юртида». 19.30 Телефильм. 20.00 Жаҳон бозорининг калити. 21.10 Коллаж. 21.15 «Инсон. Ер. Коинот».

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

22.00 «Бу оқшомда».

• 22, шанба

ЎзТВ I

8.00 «Ассалому алайкум». 9.00 «Ахборот». 9.25 «Ўтган кунлар». Бадиий фильм. 11.00 «Оналар мактаби». 11.30 «Замин саховати». 12.00 «Алифбо сабоқлари». 12.35 «Муҳофаза». 13.05 «Ёшлик» студияси.

18.00 Мультфильм. 18.25 Ёш ижодкорлар кўриги. 19.00 «Ўзбек тилини ўрганамиз». 19.50 Чолғу куйларидан концерт. 20.15 Оқшом эртаклари. 21.10 Жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист Маҳмуджон Азимов куйлайди. 22.00 «Ҳафтанома». 23.00 «Улар Ватан учун жанг қилганлар». Бадиий фильм, 2-серия.

ЎзТВ II

9.00 «Қобуловлар оиласи — студиямиз меҳмони». 9.25 Г. Успенский номидаги жумҳурият мусиқа мактаб-интернат ўқувчиларининг чиқиши. 10.50 «Цирк! Цирк! Цирк!». 11.35 «Дўстлик студияси кўрсатади. «Ягона оилада».

16.50 ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ.

МТ I

6.00 Телефильм. 6.30 Мультфильмлар. 7.00 Ритмик гимнастика. 7.30 Тонгги дам олиш кўрсатуви. 8.00 ТСН. 8.20 «Сиз яратган боғ». 8.50 Мультфильмлар. 9.20 «Бурда моден» таклиф этади...» 9.50 Сизга ветеранлар...» 10.25 «Тонг юлдузи». 11.25 Телефильм. 12.55 «Оловиддиннинг сеҳрли чироғи». Бадиий фильм. 14.45 «Ғолиблар». 15.45 Учрашув. 16.45 Мультфильм. 17.00 «Халқаро панорама». 17.45 «Хабарлар». 18.25 «Номинг ўчсин уруш». Ҳужжатли фильм, 6-фильм. 18.55 Концерт. 19.25 «Бу биз, Худойим...» Бадиий фильм. 21.10 Долзарб интервью. 21.20 Мусиқий кўрсатув. 23.10 Ҳужжатли фильм. 23.55 «Бу ўтган ёзда бўлган эди». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар.

МТ II

7.30 Эрталабки бадантарбия. 7.45 «Спорт ҳамма учун». 8.00 Баскетбол бўйича АҚШ чемпионати. 9.00 Мультфильм. 9.10 «Арабескалар». 9.20 «Телефильм.

9.30 —11.30 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ.

11.30 «Ҳамдўстлик» видеоканали. 14.00 «Печкачилар». Бадиий фильм. 15.20 «Қадимий романс». 16.05 Мультфильм. 16.15 Рус тили

16.45 — 18.30 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ.

18.30 Волейбол. Жаҳон лигаси биринчилиги. 19.30 Телефильм. 20.00 «Мен сизни севардим». 21.10 СССР Олий Кенгашининг сессиясида.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

21.55 «Ёдингдами, дўстим...» 22.25 Қизиқарли учрашув. 23.55 Деҳқон кантатаси.

• 23, якшанба

ЎзТВ I

8.00 «Ҳафтанома». 9.00 «Ёнар тоғ хазинаси». Бадиий фильм. 10.20 Араб тили. 10.50 Учқун Назаров. «Ойна». Спектакль. 12.20 Инглиз тили. 12.50 «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». 13.40 «Ҳамма нарса инсон учун». 14.10 «Қишлоғимиз қаҳрамонлари». 14.40 «Гулдаста»нинг гулдастаси». 18.00 Мультфильм. 18.20 Болалар учун «Кичкинтой» кўрсатуви. 18.55 Ёшлик оқшоми. 19.50 «Қизиқчи-91». Жумҳурият ёш қизиқчиларининг кўрик-танлови. 21.05 «Якшанба оқшомида». 22.25 «Жаноб-420». Бадиий фильм (Ҳиндистон).

ЎзТВ II

9.00 Насим Ҳошимов куйлайди». 9.35 «Фармон ва ижро». 10.05 «Камолат сари». 10.40 «Ёшлик» видеоканали.

МТ I

6.00 Ҳужжатли фильм. 6.30 «Тонг юлдузи». 7.30 Ритмик гимнастика. 8.00 Биржа янгиликлари. 8.15 «Спортлото». 8.30 «Эрта саҳарлаб». 9.30 «Ватан хизматида». 10.30 Тонгги дам олиш кўрсатуви. 11.00 «Саёҳатчилар клуби». 12.30 «Здоровье». 13.00 «Экологик бумеранг». 14.45 «Сизга қўшиқ куйлаб бераман». 15.10 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Митти яшил одамчалар». 15.15 Телефильм. 15.25 «Қишлоқ янгиликлари». 16.25 «Уолт Дисней таништиради...» 17.15 «Цирк гумбази остида». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 19.25 Мультфильм. 19.40 Киноконцерт. 21.05 «Нима? Қаерда? Қачон?». 22.05 Футбол. СССР кубоги. Финал. 23.40 «Москва — Брест — Берлин». «Янги йўл». 01.30 «Хронограф».

МТ II

7.30 Зарядкага сафланинг! 7.45 «Уруш йиллари қўшиқлари». 8.35 Телефильм.

9.30 — 11.30 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ.

11.30 «Ҳамдўстлик» видеоканали. 14.00 Москвада бўлиб ўтган баянчи аккордеончиларнинг 1 халқаро танлови. 14.55 Мультфильм. 15.15 Волейбол.

16.15 — 18.15 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ.

18.15 Муаллифлик телевидениеси. 19.15 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.30 Телефильм. 19.45 Муаллифлик телевидениеси. 21.10 Коллаж.

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

21.15 «Кинонигоҳ». 23.15 Концерт.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, А. С. УСМОНОВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб), М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 31-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, партия турмуши — 33-34-69, 33-38-55, 32-53-97, 32-57-19, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-15, 32-53-70; совет қурилиши — 33-15-29, 32-57-20, 32-54-18; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-35, 32-55-16; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17; ахлоқ-одоб —32-54-29; фельетонлар—32-54-54-27; безатиш—32-57-22.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан») Орган ЦК Компартии Узбекистана

Нашр кўрсаткичи 64583. Буюртма № 5561. Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди — 23.20.

№ 114. ● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000 Тошкент ГСП. Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12